

Your education

- ▣ studiesucces en studiefinanciering
- ▣ bezuinigingen aan de UvA
- ▣ lessen van de kredietcrisis
- ▣ het perpetuum mobile

rostraeconomica

published by faculty association Sefa

nummer 279

jaargang 56

april 2010

 UNIVERSITY OF AMSTERDAM

Faculty of Economics and Business

**SE
FA**

Economische Faculteitsvereniging
Universiteit van Amsterdam

ENGLISH ARTICLES INCLUDED

of heb jij* een beter idee om alle facetten van de financiële wereld te ontdekken?

Financial Traineeship
www.werkenbijpwc.nl

Assurance • Tax • Advisory

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

© 2010 PricewaterhouseCoopers B.V. Alle rechten voorbehouden.

colofon

Hoofdredacteur
Lennart Verhoef

Eindredactie
Orfirah Helstone
Danny Paulich

Redactie
Sylvia Bleker
Lisa van Blokland
Charissa Bosma
Roel van Dongen
Nadine Ketel
Tosh Koevoets
Richard Nooij
Henry Oen
Adi Prnjavorac
Imad Qutob
Suzanne Ruwaard
Boris Staal
Regina Veerman
Margarita Volodina

Voor reacties, brieven en open sollicitaties is de redactie te bereiken op:

Kamer E0.02
Roetersstraat 11
1018 WB Amsterdam
020 5254024
rostra@sefa.nl
www.rostraeconomica.nl

Met medewerking van
Karel van der Toorn
Arko van Brakel

Columnisten
Prof. Dr. A.W.A. Boot
Prof. Dr. A. Jolink

Cartoonist
Arend van Dam

Grafisch ontwerp
carli-d
www.carli-d.nl

Oplage
4800

Adreswijzigingen
Adreswijzigingen kunnen alleen worden doorgegeven via Studielink.
www.studielink.nl

Jaarabonnement
Vijf nummers voor 15 euro

Advertenties
APG
KPMG
Ministerie van Financiën
PwC
Schiphol

Tarieven advertenties
Neem contact op met Sefa en vraag naar Ramin Kader of Robin Peereboom.
020 5254024
externezaken@sefa.nl

Zet- en drukwerk
Thieme Media Group, Almere

Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur of de externe auteur overgenomen worden. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van ingezonden stukken en behoudt zich het recht voor deze in te korten.

Onderwijs: een aanhoudende zorg

Artikel 23, sub a van onze Grondwet vertelt: 'Het onderwijs is een voorwerp van aanhoudende zorg der regering'. Dit is géén klassiek grondrecht, zoals vrijheid van meningsuiting of het kiesrecht, maar een sociaal grondrecht. Dit maakt een groot verschil, klassieke grondrechten kunnen afgedwongen worden, bijvoorbeeld bij een rechter, sociale grondrechten niet. Bij sociale grondrechten moet de overheid zorgen dat er beleid rond een bepaald onderwerp komt. Het artikel verplicht de regering onderwijs tot haar taak te nemen. In de praktijk komt dit vooral neer op bemoeienis. Die bemoeienis van de overheid met het onderwijs brengt de laatste tijd veel controverse teweeg.

'Het onderwijs is een voorwerp van aanhoudende zorg der regering': hiervan is geen woord gelogen. In de wettekst wordt het woordje 'zorg' vooral als bescherming en bewaking verstaan. De laatste tijd lijkt het woordje 'zorg' ook gelezen te kunnen worden als ongerustheid of belasting. Op dit moment zijn er veel veranderingen gaande in het wetenschappelijk onderwijs. Deze komen vooral door de bezuinigingen die doorgevoerd moeten worden.

Natuurlijk ligt een betoog tegen de bezuinigingen hier voor de hand. Dus vooruit: de bezuinigingen komen bovenop een al te mager budget, als Nederland een kennisland wil zijn dan moet het wetenschappelijk onderwijs volop ruimte krijgen en economisch gezien zou er meer geïnvesteerd moeten worden in onderwijs en onderzoek omdat dat simpelweg loont. Tot zover mijn betoog. Ik zou hier ook graag direct overwegingen vóór een andere financiering van het wetenschappelijk onderwijs tegenover willen plaatsen.

Universiteiten zouden minder afhankelijk moeten worden van 'Den Haag' en studenten zouden best op andere manieren kunnen worden gesubsidieerd. Op deze twee onderwerpen lijkt een soort taboe te rusten terwijl de realiteit ons toch echt duidelijk maakt dat het huidige financieringsmodel zijn langste tijd heeft gehad. Meer samenwerking met het bedrijfsleven, een hoger collegegeld, studiefinanciering per behaald studiepunt, afschaffing van de OV-kaart, bonussen voor snellere studenten of selectie aan de poort zijn slechts enkele voorbeelden. Deze zijn misschien niet allemaal even haalbaar of gewenst maar telkens de hand op houden bij de overheid heeft zijn langste tijd gehad. Tot zover mijn betoog.

In deze Rostra Economica vindt u een groot interview met Karel van der Toorn, voorzitter van het College van Bestuur van de UvA en de HvA, over de bezuinigen. In het artikel 'Bezuinig niet op onderwijs!', wordt, zoals de titel al doet vermoeden, betoogd tegen de voorgenomen bezuinigingen en noemt daarbij de economische verklaringen. Ook in het de rubriek betoog voor/betoog tegen komt de verschraling van het wetenschappelijk onderwijs aan bod. De stelling 'De huidige studiefinanciering moet behouden worden' staat daarin namelijk centraal. Naast alle geldzorgen, ook een interview met rasondernemer Arko van Brakel en analyses van Obama's prestaties en de invoering van de harde knip. En De Economie met een Knipooog gaat dit keer over 'bovenbazen'.

Verder wil ik u graag wijzen op de nieuwe reactiemogelijkheid. Onderaan elk artikel staat het e-mailadres van de redacteur. Wilt u in discussie gaan, uw complimenten geven of de bronnen opvragen, mail dan de redacteur. Wij hopen dat u veel gebruik zult maken van deze mogelijkheid.

Ook staat sinds kort op www.rostraeconomica.nl een archief van Rostra's.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van uw Rostra Economica.

Lennart Verhoef
Hoofdredacteur Rostra Economica

Reageren? Dat kan via lennart.verhoef@rostraeconomica.nl!

interviews

Karel van der Toorn
pagina 8

Arko van Brakel
Ondernemen volgens...
Arko van Brakel
pagina 12

artikelen

Bezuinig niet op onderwijs!
pagina 14

Een half jaar na de harde knip: tijd voor bezinning
pagina 17

Beleggende hordes
Over de opkomst, de val en kuddegedrag
pagina 26

Change na één jaar Obama
pagina 30

columns

Een alternatief voor slapen
Helstone&Bosma
pagina 34

Arnoud W.A. Boot
pagina 25

Albert Jolink
Greed is good
pagina 39

elk nummer

FEB question
pagina 7

Not required, but recommended
pagina 19

SEFA front
pagina 20

Betoog voor, betoog tegen
De studiefinanciering moet behouden worden.
pagina 22

Stage-interview/
Michael Schut
pagina 35

De Economie met een Knipoog...;)
Het perpetuum mobile en het einde van de wereld
pagina 36

FEB flash
pagina 41

FSR Economie & Bedrijfskunde
pagina 42

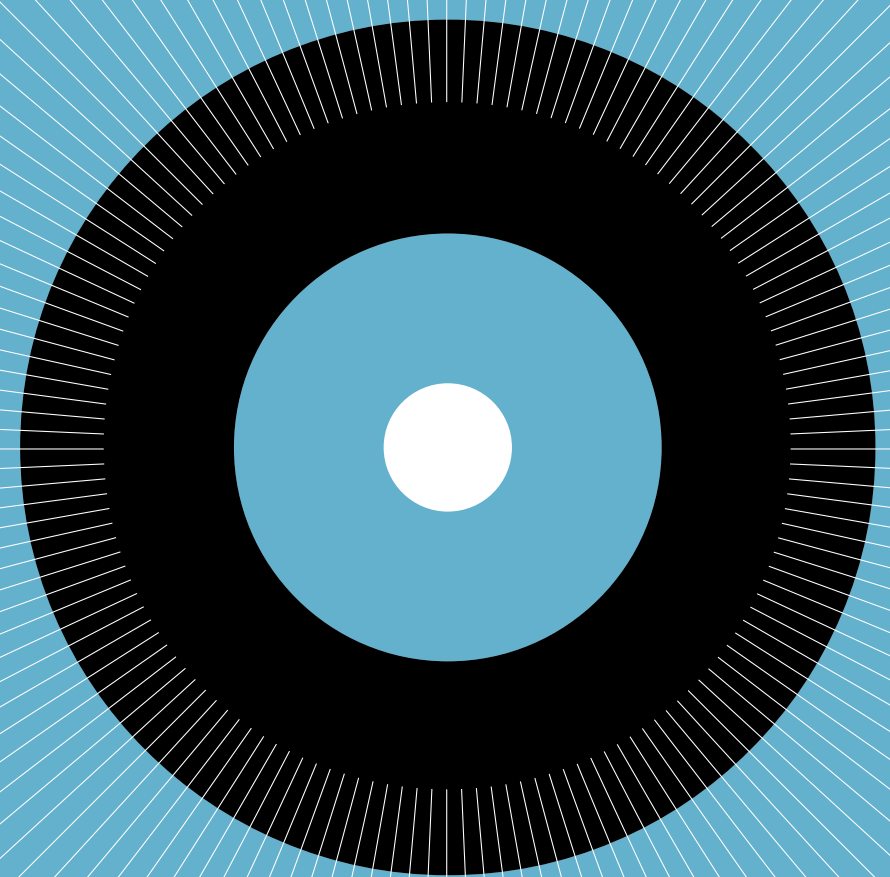
ENGLISH ARTICLES

 stuk over het thema 'Your education'

 over de FEB

24 INHOUSEDAGEN april & mei 2010

www.doedit.nu

DIT is het begin!

FEB question How would you cut back at costs at our faculty?

TEXT **Orfirah Helstone**

OUR FACULTY NEEDS TO CUT BACK ITS COSTS, BUT HOW CAN THIS BE DONE? THE ECONOMIC CONDITION FORCES US TO RETHINK HOW THE COSTS MUST BE DIVIDED. THE GOVERNMENT HAS TO SAVE 29 BILLION EUROS WITHIN A FEW YEARS AND IS REORGANIZING ITS BUDGETS FOR EDUCATION. WHILE WRITING, STUDENTS PROTEST AGAINST DISCARDING THE STUDY ALLOWANCE, WHICH IS PLANNED TO CHANGE FROM A GIFT (IF YOU GRADUATE WITHIN TEN YEARS) INTO A LOAN. STUDENTS CLEARLY HAVE AN OPINION ON THIS MATTER, WHICH IS LOGICAL BECAUSE IT DIRECTLY AFFECTS THEIR OPPORTUNITIES TO GET AFFORDABLE EDUCATION. UNFORTUNATELY, ECONOMIZING IS NECESSARY AT THE MOMENT AND ON THE WAY TO THE ELECTIONS THE 9TH OF JUNE PROPOSITIONS ARE MADE TO FILL IN THE GAPS IN THE FINANCIAL BUDGET. ROSTRA DECIDED TO ASK OUR OWN STUDENTS: IF YOU WERE IN CHARGE, HOW WOULD YOU HANDLE THE FINANCES AT OUR FACULTY?

Jop Weterings

3rd year Business Studies
In my opinion, the students council can be abolished. The turnout for the elections was less than 20% previous year as I remember, and that is quite low. The students of our faculty are also represented at the Sefa. At the moment, we have students councils on three different levels, it seems to me that that is simply superfluous. But I do not know if that would be a substantial cutback. Another thing is the cycle shed guards, they are always standing doing nothing. There they can better buy computers in the computer room from that money.

Anonymous

Master student Business Studies
I don't think I would lower the expenses of our faculty. They rather must invest in tutors with practical experience. I just came back from a study year in the United States, where more investments are made in the practical part of our education. There are a lot of tutors here who are actively operating in scientific research, but I think there can be more focus on professions. Most students eventually will not be scientists but will work in a practical environment.

Pourya Dadras

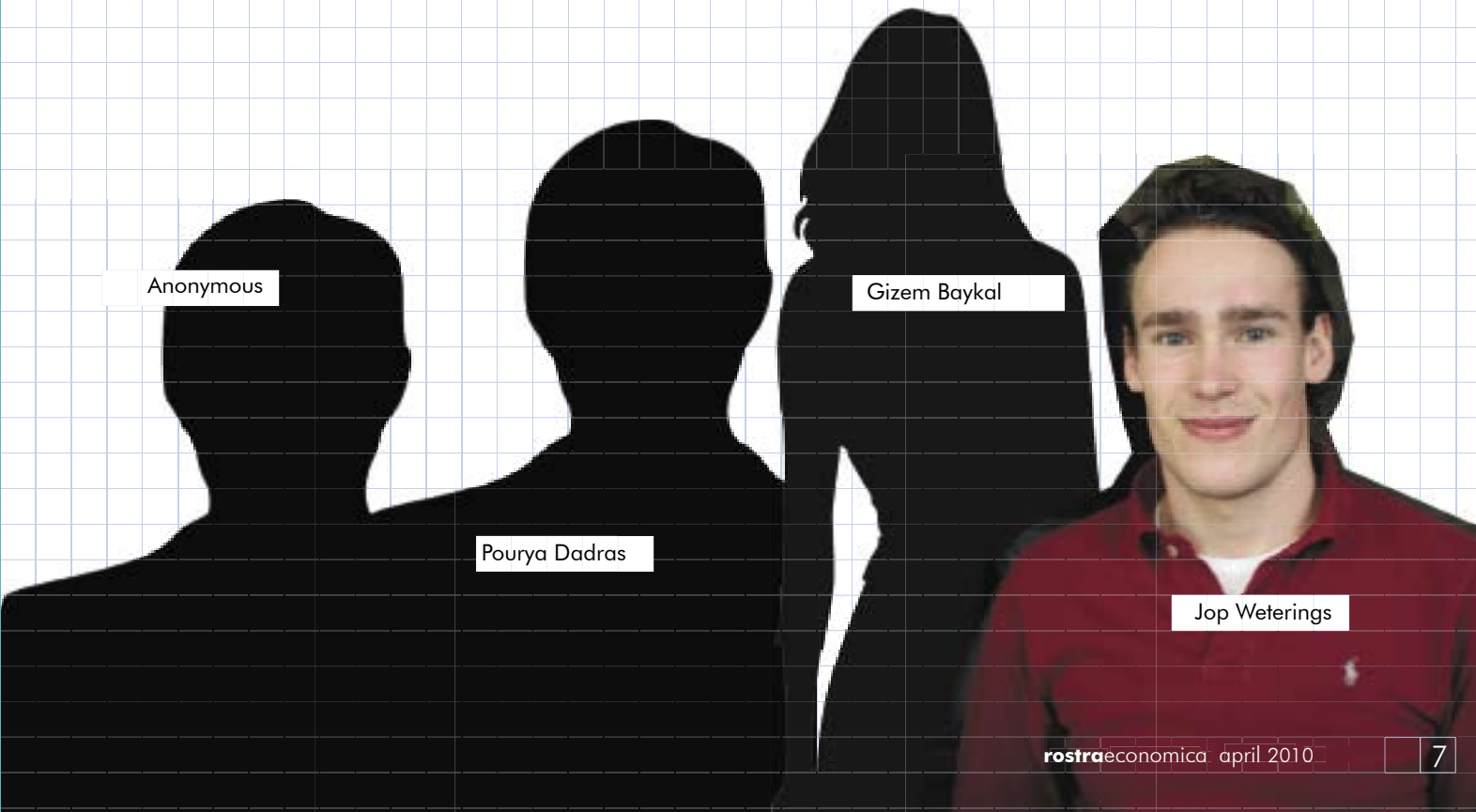
3rd year Business Studies
I think the guards for the cycle sheds are also ridiculous. There are too many guards at our faculty anyhow. They are looking at a few screens all day and do nothing. I have never seen them in action since I started with my education at our faculty. But for the record, I don't spend much hours here, I am only here for the lectures.

Gizem Baykal

3rd year Business Economics, Accountancy & Control
I would not cut back at costs either. There already are enough cutbacks anyway. Our computer rooms are always hired out to other organizations, because of this we don't have a computer spot to sit of our own. How could this be! Also, they may invest in the central heating. During winter, the study rooms were freezing cold! The interior also can be invested in, it would be more pleasant to study in the hallway between the A and E building if the chairs were as comfortable as the ones from the Room for Discussion. ●

Orfirah Helstone is 21 years old and in her 3rd year of Business Studies.

Reply? This is possible at orfirah.helstone@rostraeconomica.nl

interview

Karel van der Toorn

Straks ook "Kenniscrisis"?

TEKST **Sylvia Bleker & Suzanne Ruwaard**

BEZUINIGINGEN IN HET ONDERWIJS. HET HEEFT VOOR DE NODIGE COMMOTIE GEZORGD. IS HET WEL VERSTANDIG DE STUDIEFINANCIERING TE VERLAGEN, WE HEBBEN AL ZO WEINIG TE MAKKEN ALS STUDENT. HOE ZIT HET MET EXTRA VAKKEN EN TWEDE MASTERS? ZOU DE IJVERIGE STUDENT NIET TOEGEJUICHT MOETEN WORDEN, IN PLAATS VAN EXTRA TE MOETEN BETALEN? MOET NEDERLAND NIET EEN KENNISECONOMIE BLIJVEN, EN DREIGT STRAKS GEEN "KENNISCRIJSIS"? MOET DE OVERHEID BLIJVEN SUBSIDIËREN OF MOET DE STUDENT IN DE TOEKOMST ZELF EEN GROTERE BIJDRAGE LEVEREN?

ROSTRA INTERVIEWDE KAREL VAN DER TOORN, VOORZITTER VAN HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UVA EN DE HVA.

Hoe wordt de UvA op dit moment gefinancierd door de overheid?

'De universiteit wordt betaald op basis van o.a. de eerstejaars inschrijvingen. Verder wordt er een deel betaald na het behalen van het diploma. Studenten die ergens halverwege hun derde jaar een baan vinden (heel succesvolle studenten misschien) leveren voor de universiteit geen geld op, behalve de jaren aan collegegeld. En ze gaan de arbeidsmarkt op met een onvolledige basis. Dat maakt erg kwetsbaar. Wij worden op dit moment betaald per diploma, het tweede diploma wordt niet betaald. Per jaar kost de student gemiddeld tussen de 6000 en 7000 euro. Het collegegeld is op dit moment boven de 1600 euro. De universiteit betaalt het verschil.'

Wat vindt u van de voorgestelde bezuinigingen? Bijvoorbeeld het afschaffen van de basisbeurs en de studiefinanciering voor de tweede master?

'Nou, ik denk dat dit een hele lastige is voor de universiteit, omdat universiteiten natuurlijk het liefst zien dat studenten zoveel mogelijk gebruik maken van het aanbod. Ik zou graag zien dat alle studenten bij wijze van spreken twee studies deden. Dan zouden ze optimaal profiteren van het feit dat ze aan de UvA studeren. Helaas staat die wens op gespannen voet met de financieringsstructuur van de universiteiten. Het is heel moeilijk om nog algemene bezuinigingen door te voeren. Dat is eigenlijk de afgelopen jaren de lijn geweest. Alle andere varianten zijn eigenlijk dat het van de student, ouders of bedrijven moet komen.'

Ik zou graag zien dat alle studenten bij wijze van spreken twee studies deden.

'Het verhogen van het collegegeld vind ik lastig. Zodra je het over collegegeldverhogingen heb, kom je bij wijze van spreken op de toegankelijkheid en dat is een ingewikkeld verhaal. Je kunt natuurlijk naar de Verenigde Staten kijken, daar wordt ongeveer tien keer zoveel collegegeld gevraagd. Onze cultuur is echter erg ingesteld op het recht op onderwijs. Bij ons gaat dat heel ver. Tot en met de masteropleiding wordt alles helemaal voor de student betaald. De vraag is of je dat recht zo ver moet trekken. Het is natuurlijk ook zo dat mensen die een goede opleiding hebben gedaan vervolgens ook de hoogste salarissen gaan krijgen. Sommige mensen vinden dat iedereen tot de bachelor gesteund moet worden, maar voor een master een grotere eigen bijdrage zou mogen betalen. Een andere optie is dat de werkgever een deel meebetaalt. Linksom of rechtsom, het geld zal ergens vandaan moeten komen. Ik ben benieuwd hoe de overheid dat gaat oplossen.'

Helpt het om in plaats van bezuinigingen door te voeren, studenten te motiveren sneller af te studeren?

'Ja, maar daarbij moet ik wel zeggen dat de financiële overwegingen niet doorslaggevend zijn. Wij vinden studiesucces belangrijk. Het moet dusdanig ingericht zijn dat studenten de studie binnen een reële tijd kunnen voltooien. Ik denk niet dat dit automatisch betere financiële resultaten oplevert. We gaan wel over op een nieuw bekostigingssysteem. Dat nieuwe bekostigingssysteem houdt in dat er veel minder betaald wordt per diploma, daarnaast wordt alleen de eerste vier studiejaar maximaal bekostigd. In dat geval helpt het natuurlijk wel als studenten eerder klaar zijn.'

'Wat je eigenlijk zou willen zijn studenten die hard studeren en het maximale uit hun studie willen halen. Studenten die de universiteit eigenlijk meer als een soort bijbaantje beschouwen, naast de rest van hun leven, zou je eigenlijk wat meer bij de les willen houden. Als je hier gaat studeren wordt er wel van je verwacht dat je gewoon werkt. Misschien moet de minister overwegen om de goede student juist minder te laten betalen dan de student die zich niet volledig inzet.'

Tot en met de masteropleiding wordt alles helemaal voor de student betaald. De vraag is of je dat recht zo ver moet trekken.

Hoe lang doet de gemiddelde student over het afronden van haar/zijn studie?

'Dat verschilt per studie. De meeste mensen halen het uiteindelijk wel. Voor de bachelors ligt het vaak toch rond de 5-6 jaar. Economie en rechten doen het niet erg goed. Toch zie ik niet, zoals in de media wel eens gesuggereerd wordt, dat er een zesjescultuur heerst in Nederland. Ik kom veel gemotiveerde studenten tegen.'

Hoe zou dit gemiddelde naar beneden gehaald kunnen worden?

'We zouden een aantal dingen kunnen doen. Een optie is bijvoorbeeld: vroeg inschrijven. Nu is er namelijk een categorie mensen die niet goed weet welke studie ze willen doen en zich dan op het laatste moment toch maar ergens voor inschrijven. Dat zijn vaak niet de meest gemotiveerde studenten. Daarnaast helpt een vroegere inschrijving ook om een betere programmering te kunnen maken. Zo'n eerdere inschrijvingsdatum zou dan landelijk geregeld kunnen worden. Ik denk dat het gedrag van studenten dan anders wordt. Je gaat je er dan meer op richten.'

'Wat we nu zien is dat er een behoorlijke groep studenten begint aan een studie zonder te weten wat ze zich erbij moeten voorstellen. Ze moeten erg wennen aan de overgang van middelbare school, waar het toch nog strak geroosterd is, naar een veel grotere vrijheid van een universitaire studie. Dan kun je de weg wel eens kwijtraken. Hier zouden we ook iets aan kunnen doen. Er wordt landelijk gesproken over intakegesprekken. Het kost natuurlijk heel veel tijd om met alle studenten een gesprek te voeren voordat ze beginnen, maar iets in die sfeer moeten we natuurlijk wel doen. Op sommige opleidingen zal er een intakegesprek plaats kunnen vinden, voor andere opleidingen zal het op basis van een CV zijn of een sollicitatiebrief. Dan moet de aankomende student iets meer doen dan zich alleen aanmelden in Groningen, dat is natuurlijk wel heel makkelijk. Je zou eigenlijk van studenten wel willen weten wat hun verwachtingen zijn. Nu merk je namelijk dat heel veel studenten na een paar maanden zeggen: dit is toch niet helemaal wat ik ervan had verwacht, ik wil graag wat anders. Dat kan, vergissen is menselijk. Ik denk alleen wel dat het op een erg grote schaal gebeurt. Een dagje meelopen met een student is ook een mogelijkheid. Momenteel wordt er verhoudingsgewijs maar weinig gebruik van gemaakt. Ik weet niet of zo'n dagje meelopen verplicht moet worden. De universiteit is natuurlijk niet erg van het 'verplicht stellen'.'

In het systeem in de VS is het een groot probleem als vakken niet worden gehaald. Op sommige universiteiten wordt je er per direct afgehaald, bij andere moet het hele jaar opnieuw worden gedaan. Zouden strengere regels studenten helpen gemotiveerder te zijn om sneller de studie af te ronden?

'Het helpt in ieder geval als je over en weer duidelijk maakt dat je het meent. Ik vind dat er in het huidige systeem soms wel heel veel herkansingen worden gedaan. Het uitgangspunt van sommige studenten lijkt te zijn: ik probeer het tentamen eens, en de volgende keer probeer ik het gewoon nog een keer. Maar in de volgende periode staan er andere vakken op het programma. En zo raakt de student achterop, met alle gevolgen van dien. Er is wel wat voor te zeggen om wat serieuzer met zo'n tentamen om te gaan, dat je een kans hebt en hooguit nog één herkansing. Dat stimuleert het commitment met de studie. Ik vind het wel interessant om te zien dat de Amsterdam University College daar heel streng in is. Daar krijg je direct intensieve begeleiding als je een tentamen niet haalt. Dan moet het eigenlijk de volgende keer goed zijn, anders moet je eraf. Daar zie je ook het systeem van de selectie. De AUC selecteert de studenten die zich opgeven en laat de beste kandidaten toe. Motivatie en cijfers spelen daar een belangrijke rol bij.'

Dit zijn heel veel landelijke voorstellen. Is er iets wat de UvA zelf kan doen?

'Wat betreft de financiën is het vooral een landelijk spel. Je hebt als individuele universiteit niet zo heel veel invloed op wat het kabinet besluit. Daar praten we vooral over via de VSNU, de landelijke koepelorganisatie van universiteiten. Aan studiesucces kunnen we wél zelf iets doen en dat gaan we ook doen. Er komt wel wat meer discipline in, strakkere roosters, enzovoorts. Zo maken we het studieprogramma overzichtelijker en duidelijker. Dat zal wel gaan leiden tot meer studiesucces. Dat zal wellicht ook financiële gevolgen hebben op de lange termijn.' •

UvA kerncijfers

De Universiteit van Amsterdam is voortgekomen uit het Athenaeum Illustre (1632) en behoort met ruim 30.000 studenten, bijna 5.000 medewerkers en een jaarlijks budget van bijna 500 miljoen euro tot de grote algemene onderzoeksuniversiteiten van Europa.

Opleidingen

- 60 bacheloropleidingen, waarvan 1 Engelstalig (2 bieden de mogelijkheid)
- 133 masteropleidingen, waarvan 58 Engelstalig en waarvan 23 lerarenopleidingen
- 9 postinitiële opleidingen

Studenten

- Totaal ingeschreven in 2009: 30.825
- Aantal eerstejaars 2009/2010: 8158*
* aantal studenten dat voor het eerst een opleiding aan de UvA volgt (bachelor, premaster of master).

Onderzoek

- Aantal promoties in 2009: 381
- Aantal wetenschappelijke publicaties 2008: 7533

Bron <http://www.uva.nl/facts/kerncijfers.cfm>.

Sylvia Bleker is 22 jaar oud en derdejaars studente Industrial Organization

Suzanne Ruwaard is 21 jaar oud en is bachelorstudente Industrial Organization.

Reageren? Dat kan via sylvia.bleker@rostraeconomica.nl en suzanne.ruwaard@rostraeconomica.nl!

SE
FA

Economic Faculty Association
University of Amsterdam

Rostra Economica

Do you want to make the next Rostra Economica?

The what?

The Rostra Economica is the faculty magazine of the Faculty of Economics and Business (FEB) of the University of Amsterdam (UvA). The first Rostra Economica was published in 1954, making it the oldest faculty magazine in the Netherlands. The editorial staff is independent and formed by students of the University of Amsterdam. Five times each year we make 'our Rostra' in a printing run of 4.800. Each Rostra Economica features interviews, background articles, faculty news, a book review, a debating contest and columns.

What are we looking for?

The Rostra Economica is looking for editors, copy editors and an executive editor.

As an editor you write articles or do interviews. You have the freedom to write about any interesting subject but the obligation to remind yourself of the deadlines.

As a copy editor you check the articles of the editors. You learn all about what teamwork is since you work closely with the editors and the executive editor.

As an executive editor you help the editorial board make the Rostra Economica to a success. You have the overall supervision and you have the end responsibility for the Rostra Economica.

Join us!

We are always looking for talented writers! As an editor you can, for example, interview interesting people from the business, the government or the university, write research articles, opinion articles or book reviews. You can develop your writing skills in English and Dutch, learn from other editors and learn how to deal with hard deadlines!

Interested?

Contact: Mariska Kooij
Sefa room (E0.02)
E: HR@sefa.nl

What do we offer?

- 1 - Broadening and intensification of your study.
Apply your knowledge...
- 2 - Interviews with people from politics, science and business.
...get in contact with interesting people from the economical world...
- 3 - Training in writing and interviewing.
...benefit from extra schooling and learn from other editors...
- 4 - Freedom for your own ideas.
...choose between a fixed rubric or a different article each time...
- 5 - The opportunity on a beautiful experience.
...and let the Rostra Economica open doors for you!

interview

Ondernemen volgens...
Arko van Brakel

Arko van Brakel Ondernemer Nieuwe Helden

TEKST Charissa Bosma

ARKO VAN BRAKEL IS EEN SERIAL ENTREPRENEUR EN KENDE VEEL SUCCESSEN, MAAR OOK ENKELE MISLUKKINGEN. HIJ IS ÉÉN VAN DE OPRICHTERS VAN EURONET INTERNET, DE EERSTE COMMERCIELE INTERNETPROVIDER VAN NEDERLAND. DIT BEDRIJF WERD IN 1998 VOOR VEEL GELD VERKOCHT AAN FRANCE TELECOM. DAARNAAST STARTTE HIJ ONDER ANDERE BVB RECLAME, PUNTEDU, EN RECENTELIJK NIEUWE HELDEN EN TRAFFICAL.COM. ARKO VAN BRAKEL IS EEN GROTE INSPIRATOR VOOR VEEL ONDERNEMERS.

Wat is jouw definitie van ondernemen?

'Mijn definitie van ondernemen bestaat uit een paar dingen. Hieronder valt het creëren van iets nieuws, iets neerzetten wat er nog niet geweest is. Een ondernemer kweekt iets wat er zonder hem niet geweest was. Als ondernemer hoef je niet per se een eigen bedrijf te hebben. Je kan ook heel ondernemend zijn binnen een bedrijf, maar dan is het meer een kwestie van heel erg je eigen lijn uitzetten, je eigen doelen stellen en je waar maken. Dat is echt iets voor ondernemers: dat je iets gaat doen wat je zelf echt heel graag wilt doen, en niet omdat iemand anders vindt dat je het moet doen. Mensen roepen vaak ook dat ondernemen risico nemen is. Maar dat is natuurlijk niet de gehele waarheid. Ondernemers nemen risico omdat ze een kans zien en die kans is groter dan het risico, want anders zou een ondernemer er niet aan beginnen. Wat voor mij persoonlijk ook heel belangrijk is, is vrijheid. Het geeft mij een heel vrij gevoel om mijn eigen keuzes te kunnen maken en aan niemand verantwoording af te hoeven leggen. Ik vind het heel fijn om de vrijheid te hebben om mijn eigen weg te kiezen, mijn eigen dromen na te jagen en mijn eigen fouten te maken.'

Kun je in het kort uitleggen wat je doet?

'Ik ben bezig met een paar dingen. Ik ben een investeerder en projectontwikkelaar voor online diensten. Een leuk voorbeeld van iets wat we net hebben opgericht is traffical.com. Dat is een tool waardoor je nooit meer te laat hoeft te komen. De tool is een agenda-toepassing op basis van verkeersinformatie. We hebben het met z'n allen bedacht, er mensen bijgezocht en er wat geld in gestopt en zijn het nu aan het opbouwen. Ten tweede heb ik een training- en adviesbureau. Het bedrijf, Nieuwe Helden, vernoemd naar mijn eerste boek, heeft hele mooie, specifieke klanten en die helpen we met strategie en online marketing. Daarnaast geef ik heel veel lezingen, trainingen, workshops en coach ik een aantal ondernemers. Hiermee heb ik als doel om ondernemerschap te stimuleren.'

Dat klinkt als een druk bestaan..

'Bijna elke dag is wel anders. Het klinkt wel druk, maar ik heb één ding geleerd. Ik ben vooral heel creatief, en kan heel goed mensen inspireren, maar ik ben niet zo'n goede manager. Dit valt in een mooie Engelse oneliner uit te leggen: work on the business, not in the business. Ik werk wel aan mijn bedrijf, maar ik werk niet in mijn bedrijf. Ik ga bijvoorbeeld wel met belangrijke adviesprojecten mee omdat ik het leuk vind, maar ik ben vooral bezig met het stimuleren en motiveren van andere mensen. Ik probeer mijn netwerk goed in te zetten, maar laat het operationele gedeelte aan andere mensen over. Het is heel veel wat ik doe, maar ik werk echt niet meer dan 45 uur in de week, en ik ga ook nog eens vaak op vakantie. Ik ben vooral bezig met de maximale uit de tijd te halen en dat doe ik door maximaal mijn capaciteiten te benutten. Work hard, Play hard, rest hard is mijn motto.'

Wat vindt je van de manier waarop ondernemerschap gestimuleerd wordt binnen het onderwijs?

'Er wordt de laatste tijd steeds meer gedaan op hogescholen en universiteiten aan minoren ondernemerschap. Bij een minor ben je eigenlijk gewoon aan het ondernemen, maar dan in een beschermde omgeving. Je leert gewoon toch door dingen zelf te doen, zelf fouten te maken, door een keer te merken hoe het in een team mis kan gaan, door een gesprek met de bank aan te gaan, door marketing te doen, door een product te bedenken. Ondernemen moet je doen. En als het dan fout gaat, ga je er binnen zo'n minor niet failliet aan en kun je dus zonder schade door. Ik vind het een goede manier van onderwijs. Het is wel zo dat je ondernemerschap moeilijk kan leren. En zeker mensen die zelf geen ondernemer zijn kunnen het niet goed overbrengen, dus je moet wel ondernemers betrekken bij het ondernemerschaponderwijs. Je kunt alleen een authentiek verhaal vertellen als je het zelf hebt meegemaakt. Maar het is goed dat het ondernemerschap zo gestimuleerd wordt. Zo kunnen studenten zien dat ondernemerschap een eervol bestaan is, minstens zo eervol als werken binnen een bedrijf vind ik. Dat vind ik heel goed, maar er zouden nog meer ondernemers bij betrokken kunnen worden.'

Welke tips heb je voor ons als studenten?

'Ik heb wel honderd tips! Wat mij opvalt is dat heel veel mensen gaan ondernemen om het ondernemen. Die willen een eigen bedrijf. En dat is hartstikke leuk, maar dat is niet de reden om te gaan ondernemen. Je moet wel een heel goed idee hebben, een mooie droom hebben, een heel duidelijk doel hebben, een gat in de markt zien of heel concreet een mooi bedrijf kunnen overnemen. Je moet een hele concrete kans zien. Bijvoorbeeld wat ik bij ons bedrijf EuroNet Internet en later met PuntEdu meemaakte. Met PuntEdu zijn we een internet-opleidingsinstituut gestart. Vanuit mijn expertise en ervaring zag ik dat er een hele grote kennisbehoefte was over internet. Toen hebben we eerst een opleiding bedacht en die zijn we gaan vermarkten. Vanaf de allereerste mailing hadden we klanten. Dat was gewoon echt een concreet gat in de markt. Tegen zo'n kans loop je maar één keer aan, dus daarbij heb ik geen seconde getwijfeld of ik de kans moest pakken. Maar ik heb ook wel eens een bedrijf gehad waarbij we een probleem probeerden op te lossen nog voordat iemand het probleem zag. Feitelijk deden we hetzelfde wat YouTube tegenwoordig doet, maar dan in 1999 al. Dat was gewoon te vroeg. Dan heb je een oplossing waarvoor nog niemand een probleem heeft en daardoor heb je dus geen gat in de markt gevonden. De visie klopte wel, alleen het moment was verkeerd. We konden op dat moment ook niet in een zin uitleggen wat we deden, terwijl dat zo belangrijk is voor

een onderneming. Iedereen moet begrijpen wat je doet en hoe je je geld verdient. Je moet weten wat voor soort problemen je oplost en voor wie je dat doet.'

'Je leert van je fouten meer dan van wat ook. Je leert je succes pas in perspectief te zetten als je ook fouten maakt. Je ziet vaak dat mensen bang zijn om fouten te maken, maar dan leer je dus niks omdat je alleen maar bezig bent te voorkomen dat je fouten maakt. Dit zie je vaak bij grote ondernemingen. Je moet af en toe je nek uitsteken dingen proberen die andere mensen nog niet gedaan hebben. Toch even de grenzen opzoeken. Dat is ook ondernemen. No guts, no glory. Het zijn ook eigenlijk geen fouten, maar dingen die mislukken en die je opnieuw gaat proberen. Lukt het de eerste manier, probeer je het op een andere manier. Als je weet dat ergens een kans zit, moet je het gewoon elke keer opnieuw weer op een andere manier proberen totdat je je doel bereikt hebt. Mij valt het op dat veel mensen die gaan ondernemen gelijk stoppen als iets tegenzit. Een mooi voorbeeld is meneer Goldschmeding, de oprichter van Randstad. Hij wist zeker dat er behoefte was aan tijdelijk personeel, maar is in het begin een aantal keer failliet gegaan. Toch heeft hij elke keer iets net een beetje anders gedaan en nu heeft hij één van de grootste uitzendbureaus van de wereld. Richard Branson ook, die probeert gewoon van alles. Soms lukt het en soms lukt het niet. Er zitten hele grote successen tussen, maar soms ook hele grote bloopers. Door te proberen kom je tot successen.'

'Wil je nog meer tips hebben?'

Nou.. Graag!

'De belangrijkste waar ik tegenaan loop, is voor mij ook pas het afgelopen anderhalf jaar heel concreet geworden. Er is onderzocht wat de belangrijkste succesfactor van topsporters is. En je zou denken dat dit heel veel trainen, een goede trainer en doorzettingsvermogen zou zijn. Maar de grootste succesfactor is het hebben van een doel. Dit maakt het verschil tussen succes en geen succes. Je moet visualiseren wat je wilt bereiken, voor je zien hoe het is om Olympisch kampioen te zijn. Een lange termijn, tijdloos doel. Als je naar bedrijven kijkt: die hebben dat ook. Bedrijven hebben een Big Hairy Audacious Goal (BHAG) nodig. Dit is een doel wat tijdloos is, en waar geen geld aan te pas komt. Zo wil Google wil alle informatie voor iedereen beschikbaar maken. Ze zullen het waarschijnlijk nooit halen, maar het is wel bepalend voor alle innovatie, management- en marketingbeslissingen. Zo'n doel is iets wat maar 11% van de mensen hebben. En dan betekent dat 89% van de mensen doel-loos rondloopt. Veel mensen zien geld als een doel. Terwijl geld een middel is. Geld is een middel om je doel te bereiken. Geld is ook geen intrinsieke motivatie en daardoor zal je met zo'n doel ook nooit zo ver komen. Een BHAG is een concreet, tijdloos doel, maar niet meetbaar. Aan zo'n doel kun je dan jaarlijkse meetbare doelstellingen koppelen welke je uiteindelijk zo dicht mogelijk bij je BHAG brengen. Iedereen die succesvol is heeft zo'n stipje op de horizon, waar ze naartoe werken.' ●

Charissa Bosma is 20 jaar oud en studeert Bedrijfskunde. Naast studeren onderneemt ze in vennootschap Helstone&Bosma en de studentonderneming Discover Undercover.

Reageren? Dat kan via charissa.bosma@rostraeconomica.nl

Bezuinig niet op onderwijs!

Economische verklaringen voor de kritiek op mogelijke bezuinigingen.

TEKST Roel van Dongen

BEGIN DIT JAAR STONDEN HEEL WAT STUDENTEN TE DEMONSTREREN TEGEN DE AFSCHAFFING VAN DE BASISBEURS DIE MINISTER PLASTERK VOORSTELDE. IN DEZE TIJD VAN ECONOMISCHE CRISES MEENT HET KABINET DAT IEDEREEN WAT ZAL MOETEN INBOETEN. DE VRAAG IS ECHTER OF HET ECONOMISCH GEZIEN WEL VERSTANDIG IS OM OP ELK DEPARTEMENT LUMP SUM TE BEZUINIGEN. VERDIENT HET ONDERWIJS EEN UITZONDERINGSPOSITIE?

Het (hoger) onderwijs is de broedplek voor kennis. Daardoor is het onderwijs meteen ook de belangrijkste aanjager voor economische groei. Economische groei is belangrijk in de strijd tegen werkloosheid en voor de overheidsfinanciering. Hoewel niet iedereen direct zal profiteren van gesubsidieerd onderwijs, is de schepping van meer banen en belastinginkomsten zeker wel van algemeen belang. Dit artikel zal de kritiek op onderwijsbezuinigingen analyseren en vervolgens een economische beschouwing geven over de mogelijke effecten van verschillende bezuinigingen. Mocht de politiek toch besluiten dat de bezuinigingen onontkoombaar zijn, kan men het best kiezen voor de bezuinigingen die de economie het minst zullen schaden.

Het protest

Het was maandag 1 februari 2010. Het leek erop of de oude glorie dagen van het studentenprotest waren wedergekeerd. In Amsterdam, Nijmegen en Utrecht werden collegegebouwen bezet door studenten, uit protest voor de voorgenomen bezuinigingen van de overheid op onderwijs. Dit maal stonden ze er echter niet enkel om ideologische redenen, maar vooral ook de eigen portemonnee die de studenten had aangezet tot deze burgerlijke ongehoorzaamheid. 'Onze studiefinanciering beperken tot een leenstelsel, dat kan toch zomaar niet?'

Momenteel bestaat de studiefinanciering in Nederland onder andere uit een basisbeurs, de OV-studentenkaart en de mogelijkheid tot een soepele rentedragende lening. Het belangrijkste argument voor deze staatssubsidie is het principe van gelijke kansen, onderwijs zou voor iedereen beschikbaar moeten zijn, ongeacht sociaaleconomische status. Het hoofdargument is dus bereikbaarheid, en een ruimhartig leenstelsel maakt dat net zo goed mogelijk als een basisbeurs. Een leningsstelsel zou tevens een stimulans

zijn om harder te studeren, zodat men de student minder geld kwijt is om een diploma te behalen. Dit zou de efficiëntie van de omgang met de schaarse bronnen van onderwijs moeten verbeteren. Waar is de maatschappelijke verantwoordiging van onderwijsbezuinigingen dan op gebaseerd?

Herverdelingseffecten

Bezuinigingen zijn over het algemeen zelden populair. Dit komt waarschijnlijk omdat er geen enkele bezuiniging bestaat waarbij niemand er op achteruit gaat. Het herverdelende effect van deze ingreep houdt meestal in dat een vrij kleine groep mensen per persoon relatief veel nut verliest, terwijl een grote groep mensen er allemaal per persoon relatief weinig op vooruit gaat. De kleine, verliezende groep heeft een veel groter incentive om te protesteren tegen de bezuinigingen dan de grote groep zou hebben wanneer de kleine groep juist een subsidie zou krijgen.

Dit fenomeen wordt nog eens versterkt door de coördinatieproblemen van grote groepen. De risicoaversie van het gemiddelde individu zorgt bovendien nog eens voor extra een bias richting de status quo. Zolang de meeste mensen het relatief erger vinden één euro te verliezen dan dat zij het leuk vinden om één euro te winnen, zullen bezuinigingen controversieel blijven. De Nederlandse student van nu beschouwt de studiebeurs wellicht als vanzelfsprekend, het is daarom niet vreemd dat een verandering naar het leenstelsel vaak als een groot verlies wordt gezien.

Onduidelijk is het echter of het afschaffen van de studiebeurs de studenten echt veel pijn zal doen. Vooral omdat de vraagelasticiteit belangrijke factor is voor de uiteindelijke welvaartseffecten van het bezuinigen op publieke onderwijsfinanciering. Pas als de bezuiniging zal leiden tot een relatief grote daling in de vraag naar onderwijs, zal dit leiden tot grote welvaartsverliezen. Wanneer we kijken naar de prijs van en de vraag naar studeren wereldwijd, lijkt onderwijs een redelijk inelastisch goed. Zolang studeren financieel bereikbaar blijft voor een grote groep, hoeft de afschaffing van de basisbeurs geen grote welvaartseffecten te hebben. Er zouden zelfs private subsidies voor de studiebeurs in de plaats kunnen komen, zoals de scholarships in de Verenigde Staten.

Onderwijs en de economie

De studenten zijn echter niet de enige met kritiek tegen eventuele bezuinigingen, ze kunnen veel steun vinden binnen de wetenschap en politiek. Alexander Rinnooy Kan, voorzitter van de Sociaal Economische Raad (SER), reageerde bijvoorbeeld met veel onbegrip op Nederlandse plannen om te bezuinigen op het hoger onderwijs. "Onderwijs is de beste investering in de economie."²

Ook Aart Jan de Geus, waarnemend secretaris-generaal van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), zou bezuinigingen op het onderwijs niet adviseren. "Nederland geeft al betrekkelijk weinig uit aan hoger onderwijs. Daar wordt nu al een hoge kwaliteit mee bereikt. Het Nederlandse hoger onderwijs geeft good value for money, zoals we bij de OESO zeggen. Daar valt dus niet veel efficiency te halen." Tevens wordt er volgens de Geus onterecht vaak enkel maar gekeken naar de kosten van onderwijs en niet naar de opbrengsten ervan. De Geus waarschuwt bovendien om het debat over studiefinanciering niet op de verkeerde gronden te voeren. "Nederland heeft al wel een redelijke mix tussen publieke en private financiering. Ik ben bang dat zo'n discussie niet op z'n merites gevoerd wordt onder druk van bezuinigingen. Daar zit het debat achter of je onderwijs moet zien als kostenpost of investering. Met vergelijkend onderzoek in de hand moet je het als investering zien." De studiefinanciering moet volgens hem worden gezien als die investering.²

Door de economische crisis is het vinden van een goede baan nu moeilijker dan een aantal jaar geleden. De overheid heeft ingezien dat het erg schadelijk is voor de economie wanneer jongeren zonder werk of studie komen te zitten. Om een dergelijke stilstand te voorkomen zijn jongeren tot 27 jaar, die in aanmerking willen komen voor een uitkering, tegenwoordig verplicht om te werken of te studeren. Langer studeren wordt hierdoor in toenemende mate een aantrekkelijk alternatief op werken, zeker voor jongeren. Nu zowel het vinden van werk als het gebruikmaken van een uitkering moeilijker is geworden, lijkt het sociaal onwenselijk om ook op onderwijs in te korten. Jongeren zullen er dan, ongeacht hun keuze, op achteruit gaan.

De baten van onderwijsinvesteringen zijn echter meer dan het verbeteren van de kansen van studenten op de arbeidsmarkt. Met investeringen in onderwijs creëer je zowel direct als indirect meer banen. De directe groei van banen betreft extra docenten, onderzoekers en onderwijsambtenaren. Indirect zullen onderwijsinvesteringen via ondernemende afgestudeerden kunnen leiden tot extra banen. Wanneer onderwijs een stimulans is voor de economie, zou de overheid er, volgens het Keynesiaanse model, verstandig aan om juist in tijden van een economische krimp extra in te investeren. Door middel van anticyclisch beleid kan men er namelijk voor zorgen dat negatieve uitkomsten van een laagconjunctuur worden verzacht.

Alternatieven

Het pleiten voor investeringen in onderwijs in plaats van bezuinigingen is relatief gemakkelijk, het wordt pas interessant wanneer je laat zien waarmee je deze uitgaven wil bekostigen. Volgens de Geus zou er in Nederland aan efficiëntie niet veel meer kunnen worden gewonnen. Bezuinigen op personeel, materiaal of bureaucratische kosten lijkt

dus onmogelijk zonder te moeten inboeten op kwaliteit. Als het behouden van de basisbeurs in de praktijk een reductie van kwaliteit zal betekenen, maken deze opportunity costs het bezuinigen op onderwijsfinanciering opeens relatief een stuk aantrekkelijker.

Voor een goede analyse zou men ook buiten het ministerie van onderwijs moeten kijken voor mogelijke bezuinigingen. Wanneer op een ander departement een mogelijkheid is tot een bezuiniging die minder invloed op de economie zal hebben dan een bezuiniging op onderwijs, dan zou men dit zeker moeten overwegen.

Op de weg naar het betaalbaar houden van onze staatschuld moet men vooral geen overhaaste beslissingen nemen. De keuze om op elk ministerie wat te bezuinigen kan economisch erg suboptimaal uitpakken. Het is van groot belang dat politici met behulp van economen de overheidsinvesteringen van de overheidsconsumptie weten te scheiden. Wanneer de economische welvaart op de lange termijn het hoofddoel is van een regering zal men de overheidsinvesteringen moeten behouden. De bezuinigingen zullen zich moeten richten op de overheidsconsumptie, ook wanneer dit beleid zal leiden tot protesten. Uiteindelijk blijft bezuinigen vooral het durven maken van keuzes. Politieke dilemma's als de verdeling van de schuld zullen de bezuinigingkeuzes gaan bepalen, maar de economische analyse over de maatschappelijke kosten en baten van een investering mag men niet uit het oog verliezen. ●

Roel van Dongen is 20 jaar oud. Hij is derdejaars student Algemene Economie.

Reageren? Dat kan via roel.van.dongen@rostraeconomica.nl

Bronnen

- 1- NRC Handelsblad (1 februari 2010), http://www.nrc.nl/binnenland/article2472772.ece/Studenten_bezetten_universiteiten.
- 2- ScienceGuide (11 februari 2010), <http://www.scienceguide.nl/201002/'onderwijs-is-de-beste-investering-in-de-economie'-.aspx>.

column

Een alternatief voor slapen

Sinds 1 mei 2009 runnen Orfirah Helstone en Charissa Bosma hun eigen bedrijf: Helstone&Bosma. Lees hier over hoe het gaat, hun ervaringen met het ondernemen en hun korte interviews in het artikel "Ondernemen volgens..".

TEKST Orfirah Helstone

Dat is er dus niet. Maar doorgaan tot je neervalt is natuurlijk ook geen optie. Het is gebleken dat 'vooruit'-slapen beter op je gevoel van uitgerust zijn werkt dan bijslapen, en zelfs ook nog beter dan uitslapen (Bron: Walter Reed Army Institute of Research). Door vooruit te slapen kan je een soort reserve-energie opbouwen voor het voeden van je fysieke en mentale activiteit. Het probleem is dat, onder het mom van 'nieuwe dag, nieuwe kansen' en 'je krijgt alleen spijt van de dingen die je niet doet', een ondernemende instelling dus betekent dat grenzen aan tijd niet meer mogen bestaan. Helaas past dat niet in de werkelijkheid. Tijd bestaat wel degelijk. En in dat geval kan het opgelegde systeem van zonsopgang en zonsondergang, dag- en weekindeling en vakantieperiodes wel eens een handje helpen.

Door alle activiteit krijgen we veel te verwerken. Het mentale deel, oftewel de kern van onze onderneming, begint groeistruipen te vertonen. Dat gevoel, die a-ha momenten, zorgen ervoor dat je het idee hebt dat je steeds een stukje meer ontdekt hoe de wereld in elkaar zit. Horen, lezen en zien kunnen worden aangevuld met toepassen en doen. Dat omslagpunt maakt dat je merkt dat je steviger in je schoenen staat en er klaar voor bent om je vleugels uit te gaan slaan. We willen op dit moment heel veel en er zijn zoveel mogelijkheden die open liggen. Zo richting het einde van onze bachelor beginnen wat puzzelstukjes op zijn plaats te vallen. Ieder eindpunt dwingt je namelijk om na te denken over wat je keuzes zijn en wat je ermee wilt bereiken. Willen we verder op een wetenschappelijke manier onze kennis aanvullen of juist in de praktijk? Hoe willen we onze activiteiten ontwikkelen?

Alles heeft zo zijn pro's en contra's. Neem bijvoorbeeld een master, deze geeft ons de mogelijkheid om dieper op de stof in te gaan en te specialiseren binnen bedrijfskunde. Iets dat goed is voor je academische ontwikkeling en mooi staat op je c.v. Een contra is dat je deze tijd en moeite niet steekt in ervaringen opdoen in de praktijk; in je eigen onderneming of misschien als trainee bij een andere onderneming. Het gaat erom welk doel je voor ogen hebt. Daarbij moet uiteraard ieder voor zichzelf spreken, maar als ik vanuit ons standpunt kijk zie ik ons absoluut voor de praktijk kiezen. Behalve het toepassen van onze kennis, is er vanuit de ondernemersoptiek een belangrijk aspect dat niet vergeten mag worden. Je wil er namelijk van kunnen leven (en misschien wel meer) dus

je moet je kennis ook nog succesvol toepassen; met resultaat en economische waarde voor je onderneming. En waar kan je dat beter leren dan in de praktijk?

Om meer over onze keuzes te begrijpen hebben we ons onderworpen aan de bedrijfskundige wetenschap in de vorm van een neurotest. Aangesloten aan allerlei apparatuur zijn een uur lang vragen aan ons gesteld en praktische testen aan ons voorgelegd. De uitslag was werkelijk verbazingwekkend. Het blijkt dat we als team over complementaire neurologische 'ondernemerseigenschappen' beschikken. De onderzoeker wees een van ons aan als leider die de beslissingen neemt en een van ons als onderhandelaar die de keuzes verkent en overweegt, allemaal aan de hand van de uitslag zonder ons in enige mate te kennen. We waren met stomheid geslagen. De wetenschap had onze onbewuste onderlinge rolverdeling glashelder aangetoond door een empirische test.

Binnen onze onderneming is er fiscaal een jaar afgesloten en het nieuwe jaar is inmiddels volop begonnen. We hadden twee lijntjes lopen die eventueel tot opdrachten zouden leiden. Helaas zijn deze beiden niet doorgegaan. Op een of andere manier heeft deze annulering bij ons geen negatieve of teleurgestelde gevoelens bij ons teweeg gebracht. Het hoort er nou eenmaal bij dat je niet alles voor elkaar krijgt wat je voor ogen had. Het is ontzettend eenvoudig om op te geven maar het maakt je desondanks nog sterker om op die momenten juist door te gaan. Of het nou over studie, werk of je onderneming gaat. Die instelling geeft je de energie om door te gaan en weer een stap te zetten op de weg die je bewandelt.

Terugkomend op het slapen, voor ons is het gelukkig nog even en dan is de bacheloropleiding Economie en Bedrijfskunde afgerond. We zijn te gebrand op het ondernemen om nog verder hierna in de wetenschappelijk boeken te duiken en onderzoek ten behoeve van de wetenschap uit te voeren. Doelbewust gaan we een sprong in het diepe wagen. Met de opgedane kennis in het achterhoofd, leren in de praktijk. Alvorens zullen we proberen om vooruit te slapen om in ieder geval fit te zijn voor iedere uitdaging die op ons pad komt. ●

Reageren? Dat kan via orfirah.helstone@rostraeconomica.nl

Website Helstone&Bosma: www.helstone-bosma.com

artikel

Een half jaar na de harde knip: tijd voor bezinning

TEKST Regina Veerman

IN SEPTEMBER 2009 WERD HET WERKELIJKHEID: DE HARDE KNIP. VOORDAT STUDENTEN AAN HUN MASTEROPLEIDING MOCHTEN BEGINNEN, MOEST DE BACHELOR IN ZIJN GEHEEL ZIJN AFGEROND. DIT MOEST STUDENTEN BEWUST MAKEN VAN HUN KEUZE TUSSEN WERKEN OF VERDER STUDEREN. TOT HET STUDIEJAAR 2008-2009 WAS ER REGELMATIG OVERLAP TUSSEN HET EINDE VAN DE BACHELOR EN HET BEGIN VAN DE MASTER. VOLGENS POLITICI VORMDE DIT EEN BELEMMERING VOOR HET VOLGEN VAN EEN MASTER AAN EEN ANDERE UNIVERSITEIT OF IN HET BUITENLAND. BOVENDIEN WAREN ER OP DEZE MANIER ONVOLDOENDE MOMENTEN OM BEWUST TE KIEZEN TUSSEN MASTERS, ALDUS DEN HAAG. NU, EEN HALF JAAR NA DE INVOERING VAN DE HARDE KNIP, ZIJN DE GEVOLGEN VAN DE MAATREGEL DUIDELIJK ZICHTBAAR: MEER STUDIEVERTRAGING EN EEN BELEMMERING VAN DE PERSOONLIJKE ONTWIKKELING. OF JUUST ANDERSOM?

Aan de masteropleiding kan worden begonnen aan het begin van ieder blok. Tussentijdse instroom bij vakken is namelijk niet mogelijk. Op de Universiteit van Amsterdam zijn zodoende vier instroommomenten. Indien een student vlak voor het begin van een nieuw blok zijn bacheloropleiding nog niet volledig heeft afgerond, moet deze dus al gauw een extra blok langer wachten. Indien de student kiest voor een vak dat twee blokken duurt, kan dit zelfs oplopen tot een half jaar. Daarnaast zijn er ook vakken die maar eens per jaar worden gegeven. Een student moet daarom óf wachten op het volgende collegejaar, óf een hertentamen doen nadat de bachelor is afgerond. De student kan zich in dit geval echter niet optimaal op het tentamen voorbereiden. Het volgen van verbredingsvakken is wel mogelijk op de UvA, indien de bachelor nog niet volledig is afgerond. De student zal dan ook in veel gevallen kiezen voor andere vakken dan zijn of haar eerste keuze. Dit is echter wel demotiverend, met slechte(re) resultaten als gevolg.

De harde knip beperkt niet alleen de keuze voor vakken, het belemmert ook het exploiteren van nevenactiviteiten. Deze activiteiten dragen veelal bij aan de persoonlijke ontwikkeling van een student. Een functie in het bestuur van een studievereniging is hiervan een uitstekend voorbeeld. Dit draagt bij aan organisatorische vaardigheden, plannen, budgetteren en het opdoen van een groot netwerk. In veel gevallen is dit zelfs de beste opstap naar een baan. Kennis hebben is uiteraard een vereiste, maar deze kennis gebruiken in de praktijk is wat er tijdens het werk moet gebeuren. Het vervullen van nevenactiviteiten is een goede voorbereiding hierop. Echter, de harde knip gooit roet in het eten. Het is niet meer mogelijk de afgehaakte studie op een willekeurig moment weer op te pakken. De 'bachelor-before-master-rule' is in feite een resolute deadline. Studenten zullen niet meer het risico op studiever-

traging willen lopen, aangezien de harde knip dit nog langer laat duren dan noodzakelijk. Ongetwijfeld zullen studenten zich nu meer toewijden aan hun studie op een Universiteit, volgens minister Plasterk. De persoonlijke ontwikkeling wordt zo echter naar de tweede plek verdrongen.

Toch zijn er ook enkele positieve gevolgen van de harde knip zichtbaar. Allereerst staat er meer druk op de student om zijn bachelorscriptie af te ronden. Dit geldt tevens voor de bachelorscriptie. Vaak wordt deze het ondergeschoven kindje, indien een student al met de master is begonnen. De bachelorscriptie wordt niet meer als belangrijk beschouwd en krijgt onvoldoende aandacht. Dit terwijl de bachelorscriptie juist de optimale voorbereiding moet zijn op de masterscriptie, het echte afstudeerproject. Hierdoor komt de kwaliteit van de masterscriptie ook in het geding. Indien de bachelorscriptie later nog de volle aandacht krijgt, is dit niet rechtvaardig. De student is dan namelijk al verder gevorderd in zijn studie en heeft al meer kennis en ervaring opgedaan dan de reguliere bachelorstudent. De bachelorscriptie is dan in feite 'kinderspel'. Deze hoort echter na de bachelorscriptie te worden, alvorens de masterscriptie te beginnen. Alleen dan is de bachelorscriptie een goede uitdaging en tevens een nuttige voorbereiding.

Wat betreft studeren in het buitenland zijn de meningen verdeeld, zo blijkt uit rondvraag. De voorbereidingen die aan studeren in het buitenland vooraf gaan, kosten een hoop tijd. Dit verhoogt het risico op studievertraging, wat door de harde knip grote gevolgen kan hebben. Vaak zullen studenten dan ook afzien van de hele onderneming en zich meer storten op het behalen van hun bachelor. Echter, indien een student al studievertraging heeft opgelopen, heeft deze dankzij de harde knip in principe een tijdsgat. Deze periode is voor de student uitermate geschikt om bijvoorbeeld vakken aan een buitenlandse universiteit te volgen.

Een heikel punt in de harde knip kwestie is het betalen van extra collegegeld. Ook in de periode dat de student geen vakken volgt, moet namelijk collegegeld betaald worden. Zodra een student kan instromen, bijvoorbeeld in het nieuwe jaar, volgt opnieuw een rekening. Dit maakt studeren nog duurder dan voorheen, wat veel studenten dwingt tot het verhogen van hun lening.

Wat de meeste irritatie oplevert is de administratieve rompslomp die de knip met zich meebrengt. Indien een student zijn bachelorscriptie heeft afgerond, duurt het nog maanden voordat deze officieel ingeschreven staat als masterstudent. Tijdens de overbruggingsperiode mag een student zich nog niet inschrijven voor vakken, maar moet dit zelf regelen met de betreffende docent. Vaak valt de inschrijffperiode samen met een vakantieperiode, waardoor lange tijd onduidelijk is welke vakken de student mag volgen en welke niet. Ditzelfde treedt op bij de inschrijving voor tentamens.

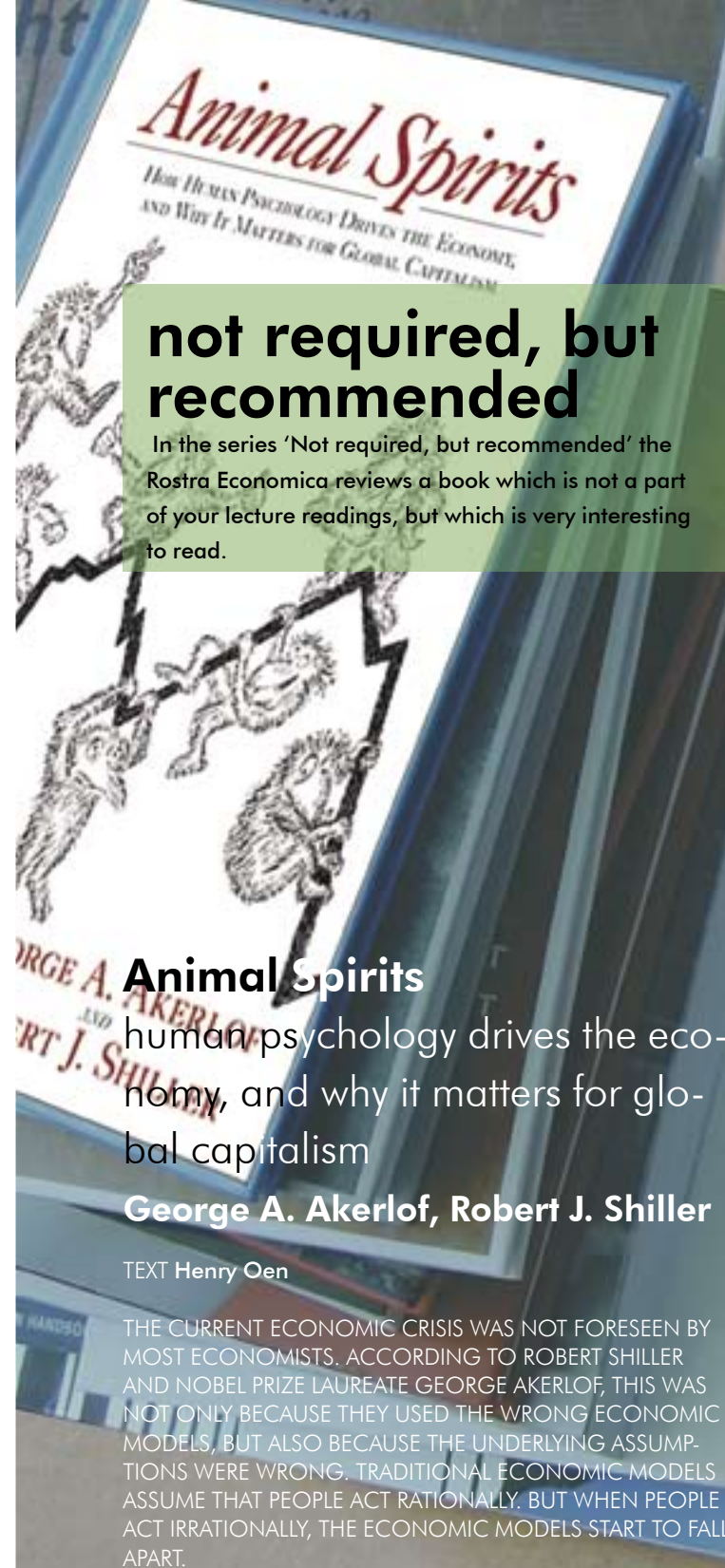
De harde knip leidt dus tot meer studievertraging, het volgen van 'tweedekeus-vakken', veel administratieve rompslomp en hogere studiekosten. Voor bovenstaande problemen zijn echter genoeg oplossingen. Allereerst zou de harde knip kunnen worden omgezet naar een 'zachte knip'. Dit houdt in dat studenten die slechts enkele studiepunten van de bachelor nog moeten halen, wel toegang krijgen tot de master. Daarnaast zijn extra herkansingen voor het vak in kwestie een welkom

idee. Wat betreft de administratie zijn de problemen zo op te lossen. Iets minder bureaucratie en een vlottere doorstroom van informatie moet helpen de overgang van bachelor naar master te versnellen. In geval een student een periode moet wachten voor deze nieuwe vakken mag volgen, kan een speciale regeling worden getroffen voor de betaling van het collegegeld. De student kan er immers niets aan doen dat het instroommoment pas later plaatsvindt.

Ook al zorgt de harde knip voor een stok achter de deur, de tegemoetkomende regelingen staan nog in de kinderschoenen. Hopelijk komt hierin spoedig verandering. ●

Regina Veerman is 21 jaar en bezig met haar Master Finance.

Reageren? Dat kan via regina.veerman@rostraeconomica.nl

not required, but recommended

In the series 'Not required, but recommended' the Rostra Economica reviews a book which is not a part of your lecture readings, but which is very interesting to read.

Animal Spirits human psychology drives the economy, and why it matters for global capitalism

George A. Akerlof, Robert J. Shiller

TEXT Henry Oen

THE CURRENT ECONOMIC CRISIS WAS NOT FORESEEN BY MOST ECONOMISTS. ACCORDING TO ROBERT SHILLER AND NOBEL PRIZE LAUREATE GEORGE AKERLOF, THIS WAS NOT ONLY BECAUSE THEY USED THE WRONG ECONOMIC MODELS, BUT ALSO BECAUSE THE UNDERLYING ASSUMPTIONS WERE WRONG. TRADITIONAL ECONOMIC MODELS ASSUME THAT PEOPLE ACT RATIONALLY. BUT WHEN PEOPLE ACT IRRATIONALLY, THE ECONOMIC MODELS START TO FALL APART.

In traditional models, economic agents make rational decisions based on economic motives. According to Akerlof and Shiller however, economists should also take into account irrational decision-making and decision-making based on noneconomic motives. In *Animal Spirits* they provide some examples to illustrate this idea. Moreover they claim that animal spirits are the cause of the current economic recession and indeed influence the economic cycle more than anything else.

An example of an animal spirit that is given in this book is confidence: when markets move in the same direction for an extended period of time, and/or with increasing speed and

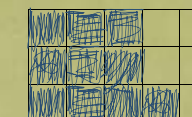
volume, investors will gain confidence about the direction. This could explain why financial markets often seem to move from overpriced to underpriced and vice versa. Another one is the notion of fairness: people want to pay fair prices. You are willing to pay more for a beer from a fancy hotel than a beer from the supermarket. In traditional economics this is because you consider a beer from the supermarket to be a different product than a beer from a hotel. But even when you experience it as the same product, for example when your companion buys the bottle of beer, and you will drink it outside the hotel or supermarket, then you are still willing to spend more on the beer from the hotel, because you consider it fair. Another example is money illusion: people tend to think of money in nominal, rather than real terms. According to Akerlof and Shiller, wage contracts should be linked to inflation if economic agents are rational. Since the economy is partly driven by animal spirits, this can lead to detrimental results. It leads to booms in the prices of tulip bulbs and economic depressions like the 1930s or the 2007 financial crisis. Thus the authors of this book want two things: first, a new macroeconomic view that includes not only the rational decision of economic agents based on economic motives, but also the irrational decisions and decisions based on noneconomic motives. Secondly they want the government to play a large role in the economy, which should filter excessive fluctuations out of the economy. *Animal Spirits* is an interesting book because it makes us aware of certain aspects of human psychology that economists tend to overlook. However, some of Akerlof's and Shiller's claims in this book seem to be exaggerated. They portray themselves to be unique among today's economists in recognizing the importance of human psychology in the economy, and state that Keynes himself wouldn't have liked the road macroeconomics has been on for the past thirty years. Well, I don't know if we are from the same planet, but where I come from, Keynes's theories are still considered to be important to the macroeconomic framework wherein economists work. Not every economist is a Keynesian, but of course that doesn't mean that irrational behavior is underexposed in today's macroeconomics. Unfortunately, irrational behavior is not limited to consumers and firms. It came as a surprise to me that this book covers behavior of governments only very briefly, while government action is considered to be the answer by the authors. The authors could have done a better job. ●

Henry Oen is 22 years old and studies Business Economics and Philosophy.

Reply? This is possible at henry.oen@rostraeconomica.nl

Title **Animal Spirits**
Author **George A. Akerlof, Robert J. Shiller**
Number of pages **198**
First published **2009**
ISBN **978-0-691-114592-1**

Quality
Readability
Actuality

From the boardroom

DEAR STUDENT,
SPRING IS BACK! AFTER A LONG AND COLD WINTER IN THE NETHERLANDS THE TREES ARE FINALLY GROWING LEAVES AGAIN AND TEMPERATURES ARE RISING. THE 4TH QUARTER OF THE ACADEMIC YEAR 2009-2010 STARTED AND WE HOPE ALL STUDENTS CAN LOOK BACK ON A SUCCESSFUL 3RD QUARTER.

Sefa had a lot of great activities in recent months. First of all, the Amsterdamse Carrière Dagen (ACD) was a great success. Over 950 participants took the opportunity to get in contact with their favorite companies. The Sefa board is very proud of the committee who did a great job organizing the event! Furthermore, The Sefa Winter Sports was a fantastic trip. A group of 26 Sefa members enjoyed the snow in the French Le Corbier and had a great time during après ski.

In the upcoming period the Dutch Inhouse Tours (DIT) will take place. Starting April 16th, a series of 24 inhouse days will start. Enrollments are opened at www.doedit.nu. For the first time, Sefa will organize a Sefa Queen's Day event on April 30th. All day long there will be activities, drinks and entertainment at Café Heffer in Amsterdam! Presale for consumption coins will start in April at the Sefa office.

Lastly, as the academic year 2009-2010 slowly, but surely comes to an end, Sefa is searching for a new board. There are 7 positions in the Sefa board in the academic year 2010-2011. A board year at Sefa is your key to success! For more information, read the interview with two of Sefa's ex-presidents that is published in this edition of the Rostra Economica. Furthermore, visit our website www.sefa.nl/yourkeytosuccess or visit the Sefa office and feel free to ask all your questions.

Kind regards,

Tom Nota
President
Sefa board 2009-2010

Committee In The Spotlight

Last March, the 15th edition of the Amsterdamse Carrière Dagen took place. With almost 1000 satisfied students, more than 60 interesting companies, a beautiful location and a tight organization, I, as president of the committee can look back on a successful event. The conference was a big success that even attracted media attention from Reuters and Bloomberg.

Organizing the ACD 2010 wasn't possible without the hard work of 10 ladies and gentlemen within the committee who have worked more than a year to make this event a great success. There were different tasks, from acquiring companies, making the profile book, creating the promotion material to an intensive promotion campaign to give the event the attention that it deserves.

Now I know what it is like to organize the ACD and I wish the new ACD committee for the ACD 2011 a lot of success with organizing their edition. And don't forget to have fun while organizing the ACD.

I can only say that it wasn't possible without the hard work, creativity and cooperation of my committee. ACD 2010 thanks!

Loek van Hout
President Amsterdamse Carrière Dagen Committee 2010

Winter Sports

From March 5th to March 14th the Sefa Winter Sports took place. A bus containing a group of almost 30 Sefa members took off to go to Le Corbier and enjoy the beautiful ski slopes. Of course the group had great fun during the après-ski as well! The weather was great and the group of students was fantastic. We can't wait for next year's Sefa Winter Sports!

Upcoming

Dutch Inhouse Tours

The Dutch Inhouse Tours (DIT) is a cooperation between the faculty associations Sefa, Aureus (VU) and EBF (RUG). The DIT offers students the opportunity to visit different Inhouse days at leading companies and government institutions in the Netherlands. An Inhouse day offers students the chance to really get to know a company. It is a unique opportunity to look inside a company and get a taste of its culture. Companies that participate in the DIT are amongst other: Rabobank, Unilever and the Ministry of Finance. The first Inhouse day was on April the 16th and the last one will be on 21st of May. For more information, visit www.doedit.nu.

Active Members Weekend 2

On 7, 8 and 9 May this year's second edition of the Active Members Weekend takes place. The expectations are high since it is the first Active Members Weekend that goes across country borders. The romantic city of Paris is chosen to be this edition's destination. Although the program for the weekend is still a secret, we are sure that it's going to be a weekend full of fun activities and parties.

Queens day

Every year millions of people celebrate Queens day in the Netherlands. This year a group of members came with the idea to celebrate Queens day with our very own association. On April 30th, Sefa will have a bar outside 'Café Heffer' to celebrate Queens day. We are already looking forward to a festive day!

Board 2010-2011

A board year at Sefa is a great experience. With your fellow board members you lead one of the biggest faculty associations of the Netherlands. Sefa has over 3.500 members and 180 active members. In a board year, you and your board members improve Sefa and aim to bring Sefa to the next level. During the year you will also coach

active members when organizing over 30 projects. Board experience gives you a great advantage in comparison with other students. Do you want to develop yourself and are you up for a challenge? Then apply now for a Sefa board year!

For more information about a board year at Sefa and the different positions, visit our website www.sefa.nl/yourkeytosuccess or check the board information booklet. If you are interested in a position at Sefa the board and you want more information you can send an e-mail to board@sefa.nl or stop by at the Sefa office (room E0.02). If you want to apply for the board you can send in your cv and letter of motivation before the 10th of May to board@sefa.nl.

Calendar

14 April - 28 May	Dutch Inhouse Tours
23 April - 25 April	Batavierenrace
30 April	Queens Day
7 May - 9 May	Active Members Weekend 2
10 May	Application Deadline Sefa board 2010-2011

Is the Sefa Research Project committee something for you?

The Sefa Research Project is aimed at performing quality research for companies in emerging markets. In recent years, the Research Project has visited The Baltic States, South Africa and Indonesia, conducting research for renowned companies such as Ernst&Young, Rabobank and Friesland Foods.

As a committee member you start in May and you will choose the destination for Research Project 2011. Other tasks of the committee members are among others, the promotion, selection and interviews with possible participants, acquisition of companies and finally a four-week field research in the country of destination!

If you are interested or if you want more information about the Research Project, send an email to hr@sefa.nl.

betoogvoor >

TEKST **Tosh Koevoets**

Tosh Koevoets is 20 jaar oud en derdejaars geschiedenisstudent en eerstejaars economie en bedrijfskunde student.

Beste Roel,

De term kenniseconomie is populair geworden onder politici maar daardoor ook van haar waarde ontdaan. In woord zijn alle partijen voor beter onderwijs zodat Nederland gaat behoren tot de top vijf kenniseconomieën van de wereld maar in de praktijk schieten de meeste partijen tekort. Zowel de CDA en de PvdA, ondanks hun beloftes, stelde op het gebied van onderwijs teleur de afgelopen twee regeringsjaren. Het aantreden van Plasterk, een hoog aangeschreven wetenschapper van origine, als minister van onderwijs bood hoop twee jaar geleden. Maar in zijn twee jaar van ministerschap heeft hij niet veel bereikt voor het wetenschappelijke onderwijs, behalve dan het opperen van ideeën over hoe te bezuinigen. Een voorstel van de universiteiten om de studiefinanciering af te schaffen en het geld te investeren in de universiteiten leidde CDA, VVD, D66 en GroenLinks er toe te concluderen dat de huidige studiebeurs zijn langste tijd heeft gehad. Dit leidde tot enkele studentenprotestacties, waarvan de bezetting van het bestuursgebouw in Utrecht het meest tot de verbeelding sprak.

Met de val van het kabinet is dergelijke problematiek snel vergeten. Maar na het bezwerven van de directe gevechten van de kredietcrisis door extravagante en klungelig uitgevoerde kapitaalinjecties, zal bezuinigen voor de komend kabinetten prioriteit zijn. Volgens de laatste berichten van het CBS moeten er de komende jaren 29 miljard bezuinigd worden. Dit betekent dat na 9 juni het afschaffen van de studiefinanciering weer ter sprake zal komen. In mijn resterende woorden zal ik uitleggen waarom het belangrijk is dat we de studiefinanciering behouden. Dat ga ik doen door te betogen dat politici en universiteiten teveel de nadruk leggen op snelle academische ontwikkeling en dat ze hierbij het belang vergeten van de algemene en sociale ontwikkeling. Investeren in een kenniseconomie betekent investeren in universiteiten. Dit betekent geld voor betere faciliteiten, een groter onderzoeksbudget enzovoorts. Het is belangrijk om internationaal hoog aangeschreven universiteiten te hebben die af en toe een Nobelprijs winnen, met name voor nationale prestige wat leidt tot het aantrekken van internationaal talent. Veel belangrijker echter dan topuniversiteiten zijn topstudenten zij zullen de producenten van die waardevolle en ontastbare kennis zijn. Deze kennis zullen ze vaak niet in dienst van een universiteit maar in dienst van een commerciële instelling produceren.

De studenten van – ik ben me ervan bewust dat dit nogal clichématig klinkt, het is daardoor echter niet minder waar – zullen de toekomstige wetenschappers, kantoorlaven, ministers, CEO's, advocaten en rechters worden. Het is dus in het belang van de samenleving dat de studenten zo goed mogelijk klaar te stomen. Maar wat zijn eigenlijk de ervaringen die een student op doet die uiteindelijk leidden tot een positieve bijdrage van de studenten aan de samenleving? Erg sterk heerst de tendens bij de huidige politici – waarvan de meeste trouwens zelf decennialang studeerden – om vooral aandacht te richten op de academische prestaties van een student. De universiteiten stimuleerden deze tendens onlangs met een rapport waarin ze voorstellen om de studiefinanciering af te schaffen en dat geld te investeren in de universiteiten, een Brutus-achtige dolkstoot van de universiteit richting haar studenten. Academische prestaties -in andere woorden het lezen van genoeg boeken en het schrijven van een aantal essays - zijn zeker belangrijk voor de ontwikkeling van de student in het licht van een productieve bijdrage aan de samenleving. Maar minstens net zo belangrijk, als niet belangrijker, zijn de ervaringen die een student op doet tijdens het studentenleven wanneer men de boeken en de collegebanken ontvlucht.

Het studentenleven is de meest sociale periode in iemands leven. Dit betekent aan de ene kant velen uren in de kroeg maar aan de andere kant betekent het deelnemen in een bestuur of commissie van een studentenvereniging, het bezoeken van lezingen, debatten en theater, discussiëren over en het bespotten van de

De studiefinanciering moet behouden worden.

Reageren? Dat kan via tosh.koevoets@rostraeconomica.nl!

samenleving, in het buitenland studeren enzovoorts. Door deze activiteit leert men communiceren en organiseren. Ze stimuleren passie, filantropie, creativiteit, politiek ambitie en empathie. Er zijn bijvoorbeeld studies die aangetoond hebben dat in het buitenland wonen en studeren voor langer dan drie maanden creativiteit stimuleert.

Bedrijven selecteren studenten al jaren lang niet alleen meer op goede academische prestaties, bestuursjaren en ervaringen in het buitenland zijn net zo essentieel voor een goed cv. Van wat men leert op de universiteit wordt namelijk het meeste snel vergeten. De meest productieve mensen blijken degene die het doorzettingsvermogen hebben gehad om hun studie af te maken en daarnaast veel sociale activiteiten hebben ontplooid. Bedrijven schatten extracurriculaire activiteiten, het opdoen van levenservaring, daarom erg hoog in.

Dit sluit aan op het ideaal dat in de 18e en 19 eeuw heerste bij de elite van Europa – de elite onder wiens bestuur, in alle eerlijkheid, Europa de wereld domineerde - die allen een brede ontwikkeling genoten. Bildung werd deze algemene ontwikkeling door de Duitse burgerij genoemd. Hier behoorde ook de kennismaking met kunst, geschiedenis, literatuur en dergelijke toe. Nou betoog ik hier niet voor een meer algemene vorm van onderwijs maar wel voor een ruimere visie die beseft dat algemene ontwikkeling van een student een positief effect heeft op zijn latere productiviteit voor de samenleving. Die zelfontplooiing, die door bedrijven erg gewaardeerd wordt, zou door de samenleving ook vanuit de samenleving meer gewaardeerd moeten worden. Het is een misvatting dat men investeert in een kenniseconomie door enkel te investeren in betere universiteiten, het betekent juist investeren in de studenten en dit doen we met de studiefinanciering.

Met vriendelijke groeten,
Tosh ●

Bronnen zijn op aanvraag bij de auteur verkrijgbaar.

Reageren? Dat kan via roel.van.dongen@rostraeconomica.nl!

Beste Tosh,

Bij de komende verkiezingen zal de economische toekomst van ons land op het spel staan. Zoals je al zei, zal vooral ook het op orde brengen van de overheidsfinanciën een grote rol spelen in de komende verkiezingen. Meer dan ooit zullen er moeilijke keuzes moeten genomen. Welke overheidsinvesteringen moeten echt worden behouden en op welke uitgaven zal men korten om die belangrijkste investeringen te kunnen ontzien? Het onderwijs zal waarschijnlijk een belangrijke rol vervullen in dit debat.

Laat ik ten eerste vaststellen dat ik, net als jij, het investeren in onderwijs erg belangrijk vind. Het liefst zou ik juist extra geld in onderwijs investeren in plaats van bezuinigen. In een debat over bezuinigingen moet je echter eerlijk zijn; elke Euro kan maar één keer worden uitgegeven. Wanneer het overheidsbudget voor hoger onderwijs niet groeit, zal men af moeten wegen waar aan het geld het best besteedt kan worden. Ik zal je in dit betoog proberen te overtuigen een afschaffing van de basisbeurs relatief gezien helemaal niet zo'n slechte keuze is.

Sinds het uitbreken van de economische crisis is het moeilijker aan werk te komen en is de vraag naar onderwijs enorm toegenomen. De persvoorlichting van de Universiteit van Amsterdam meldde eind vorig jaar dat de instroom van nieuwe studenten in het studie jaar 2009-2010 met 20% was toegenomen ten op zichten van het voorgaande jaar. Deze toename van studenten zal haast vanzelfsprekend ook leiden tot een groei aan aanvragen van studiefinanciering. Je kunt je vast wel voorstellen dat dit een behoorlijke hap zal nemen uit het totale onderwijsbudget. Dit zal in de praktijk betekenen dat er zal moeten worden bezuinigd op docenten en onderzoek, wat de algemene kwaliteit van het onderwijs op de universiteit weinig goeds zal doen.

themabetoogvoor & negetgooted

<negetgooted

TEKST **Roel van Dongen**

Roel van Dongen is 20 jaar oud en is derdejaars student Algemene Economie.

Inleveren op professoren en studiemateriaal terwijl het aantal studenten toeneemt, lijkt me een zeer slecht idee. De gemiddelde kwaliteit van colleges en de gemiddelde tijd besteed aan het nakijken van essays zal hierdoor waarschijnlijk achteruit gaan. Dit zijn erg onwenselijke effecten voor een land dat de ambitie heeft mee te draaien in de top vijf kenniseconomieën van de wereld, vind je ook niet Tosh? Al met al zien de alternatieven voor een bezuiniging op de studiefinanciering zien er dus niet zo fraai uit. Om een degelijke kosten-batenanalyse te kunnen maken, zullen we de effecten van dit soort bezuinigen moeten vergelijken met de effecten van een verandering van de studiefinanciering. Het voorstel is om de financiering, die nu nog gedeeltelijk bestaat uit een studiebeurs die wordt omgezet in een gift mits de student zijn studie afrondt, om te zetten in een leenstelsel.

Door deze verandering zullen de studiekosten voor studenten die afstuderen toenemen. Dit hoeft echter geen effect te hebben op de toegankelijkheid van studeren, want door het leenstelsel zou iedereen aan genoeg geld moeten kunnen komen om de studiekosten te betalen. Nadat de student is afgestudeerd, kan hij vervolgens de lening over een relatief groot aantal jaren afbetalen. Het afschaffen van de basisbeurs hoeft dus geen effect te hebben op de bereikbaarheid voor jongeren met lage inkomens. Internationale cijfers wijzen uit dat studeren een inelastisch goed is, de vraag naar hoger onderwijs zal dus waarschijnlijk niet snel afnemen wanneer je de persoonlijke bijdragen in de kosten iets verhoogd. Zelfs zonder de studiebeurs blijft de prijs van het studeren in Nederland voor studenten internationaal gezien trouwens erg laag.

Persoonlijk zou ik het niet heel erg vinden om iets meer geld te moeten neerleggen voor mijn studie, als de kwaliteit daarvan daardoor gewaarborgd blijft. De opbrengsten van een goede studie zijn volgens mij namelijk nog heel wat hoger dan de kosten. Een aantal Nederlandse universiteiten dat kan meedraaien in de internationale top, daar mogen studenten wat mij betreft best wat extra geld voor over hebben. Wanneer je door je studie later een goed betaalde baan kan krijgen dan moet de afbetaling van de studieschuld wel te zijn op te brengen. Eventueel kunnen private partijen en lokale overheden zelfs, net zoals dat in de Verenigde Staten gebeurt, bijspringen om de allerarmste enerzijds en de grootste talenten anderzijds te helpen met het bekostigen van hun studie.

Tenslotte, mijn beste Tosh, vind ik je uitspraak over de keuze voor kwaliteit ten opzichte de inperking van de studiebeurs erg overdreven. Hoe kun je, met de Nederlandse ambitie om bij de top 5 kenniseconomieën in het achterhoofd, deze keuze een 'Brutusachtige dolkstoot' noemen? Volgens mij zijn het toch juist de studenten die garen spinnen van kwalitatief sterke universiteiten, die efficiënt met hun middelen omgaan. Het is juist het goed georganiseerde onderwijs dat studenten de ruimte biedt om zich maatschappelijk te verbreden en zo kennis en ervaring op te doen.

Met vriendelijke groeten,
Roel ●

Bronnen zijn op aanvraag bij de auteur verkrijgbaar.

artikel Beleggende hordes

Over de opkomst, de val en kuddegedrag

TEKST **Margarita Volodina**

NA ELKE CRISIS DRAAIT DE ECONOMISCHE WETENSCHAP OP VOLLE TOEREN. WAT HEEFT ER ZICH NOU DAADWERKELIJK AFGESPEELD EN WAAROM HEBBEN WE HET NIET OF NAUWELIJKS GEANTICIPÉERD? MET DE NIEUWSTE WIST-JE-DATJES IN HET ARCHIEF WORDT ER DAN GEKEKEN NAAR HOE WE HET SYSTEEM BESTENDIG KUNNEN MAKEN TEGEN DE FOUTEN DIE VOORHEEN ZIJN GEMAAKT. EN TOCH HEBBEN WE OM DE DRIE TOT VIJF JAAR WEL EEN CRISIS.

Déja vu

Anno 2000 constateerde Avinash Persaud dat er na elke crisis luid wordt geroepen om een reformatie van het gehele financiële stelsel in zijn artikel *Sending the herd off the cliff edge*. Naarmate de economie en het vertrouwen langzaam weer herstelt, zwakt de roep naar revolutionaire hervormingen weer af. Zo zijn we na alle heisa van de afgelopen twee jaar ook weer bedaard. Toch begint het steeds harder te dagen dat trends die gepaard gaan met een te hoog gehalte aan optimisme het recept voor een continue boom-bust proces maken, waarbij crises onontkoombaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan 1998, toen veel beleggers terug kwamen van een koude kermis in Azië en 2001, toen de dot-com bubbel barstte. Ook hebben we geleerd dat onze toezichhouders geen flauw benul hebben van hoe ze om moeten gaan met systeemrisico's, namelijk het risico dat het financiële stelsel in zijn geheel instort. Het nu voor de hand liggende probleem is hoe we de booms in bedwang gaan houden en de busts gaan inperken.

Het frappante aan de meest recente bust - de crisis die tussen 2007 en 2009 gewoed heeft - is dat wat er zich afspeelt op de effectenbeurzen, de reële economie behoorlijk naar beneden kan halen. Economen, zoals bijvoorbeeld Lex Hoogduin, één van de directeurs van de Nederlandsche Bank, hebben aangegeven dat we met de terugval en de gemiste groei, de kosten van deze crisis jarenlang vooruit hebben geschoven. Voor de gemiddelde student betekent dit niet zo veel. Hooguit dat je een tweede master zal moeten ondernemen als solliciteren toch een te grote uitdaging blijkt. Maar welvaartstechnisch gesproken heeft de grillige beurs onze economie behoorlijk veel tegengas gegeven en doordat de overheid de schade heeft moeten bekostigen, zal het ambtelijk apparaat moeten krimpen. De schommelingen die de financiële markten kennen, hebben dus een behoorlijke invloed. Het is belangrijk om te begrijpen waarom dit mogelijk is om het probleem in te perken. Dit gaat veel dieper dan alleen het dichtdraaien van de geldkraan door de banken.

Als we de reële prijzen van alle aandelen wisten hadden we noch markten, noch toezicht nodig.

De ultieme waarheid

De beurs is een abstracte wereld waar de prijzen tot stand moeten komen en risico's worden verdeeld. Als een bedrijf immers een beroep wil doen op een wijder publiek om de kas te spekken met meer geld om investeringen te financieren, voor welk investeringsdoel dan ook, dan kan het haar aandelen uitgeven op de beurs. Omdat op de markt vraag en aanbod tot stand komen vertegenwoordigt het equilibrium, namelijk de prijs die tot stand komt, de ultieme waarheid. Het zou de fundamentele waarde van een bedrijf en haar toekomstige rentabiliteit moeten inhouden. Als we de reële prijzen van alle aandelen wisten hadden we noch markten, noch toezicht nodig. Verder worden er ook risico's op de markt verdeeld door met allerlei constructies gegarandeerde inkomsten in de toekomst te construeren. Dit risicovrij maken van je beleggingen heet ook wel hedgen.

Zodra de banken alle goede klanten bediend hebben beginnen ze meer risicovollere kredietverstrekkingen te doen.

Van briesje tot wervelwind

Het butterfly effect is vernoemd naar de film die de deze naam draagt. De achterliggende gedachte is dat zelfs een kleine onbenullige beweging, zoals het klappen van de vleugels van een vlinder, een reeks grotere veranderingen elders kan veroorzaken, zoals een tornado aan de andere kant van de wereld. In de financiële markten heeft elke transactie in een aandeel een butterfly effect op nog honderden tot duizenden handelingen op andere aandelen, of contracten die hun prijs afleiden aan dit aandeel. Elke handeling wordt veroorzaakt door nieuwe informatie en met de transparantie van vandaag de dag kan je ervan uitgaan dat we allemaal op basis van dezelfde informatie ons gedrag optimaliseren. Informatie kan dus een schommeling van grote omvang teweeg brengen. Hier wordt dan ook veelvuldig onderzoek naar verricht met event studies. Wat nog opvallender is hieraan, is dat we allemaal massaal dezelfde kant op rennen op basis van de informatiestroom die we binnen krijgen. Op deze manier worden eenmalige prijschommelingen, maar ook opwaartse trends en neerwaartse spiralen behoorlijk in de hand geholpen. Er zijn daarbij wel meerdere processen die een trend in de hand helpen. Eind jaren zeventig heeft de econoom Hyman

Minsky het idee geïntroduceerd dat financiële markten cyclisch van aard zijn. De theorie waar hij de wetenschap mee verrijkte kwam erop neer dat er in eerste instantie in goede economische tijden bedrijven meer geld genereerden dan nodig was om hun leningen af te betalen. Dit bracht volgens hem een speculatieve euforie met zich mee die resulteerde in een te hoge opwaartse druk op de prijzen in de markt. Vervolgens draait de situatie zich dan om. In hoogtij dagen is er een honger naar rendement. Door meer te lenen rendeert het geld wat je zelf in een investering hebt gestopt beter, omdat je meer verdient op een relatief kleinere investering. Zodra de banken alle goede klanten bediend hebben beginnen ze meer risicovollere kredietverstrekkingen te doen. De opwaartse druk is niet duurzaam en er komt veel lucht in de prijzen. Als de kredietkraan te wijd open staat, stroomt er te veel aan al dan wel of niet speculatief geld. Aan Minsky's inzichten werd maar weinig relevantie toegekend door zijn tijdsgenoten. Pas na zijn dood is men zijn inzichten over de endogene risico opbouw gaan waarderen. De economische theorie en daarbij onze toezichhouders zijn er lange tijd van uitgaan dat crises het gevolg zijn van een externe shock.

Wat hij doet kan ik ook. Of kan ik het beter?

Wat zo elementair is voor een zichzelf continu zowel versterkend effect in goede tijden, als in slechte tijden is dus de constatering dat we kuddegedrag vertonen. Er wordt dan ook wel gezegd dat de markt op de lange termijn goed functioneert, maar dat marktparticipanten op de korte termijn niet goed begrijpen wat de beste manier van handelen zou zijn. Persaud omschreef in zijn artikel wat kuddegedrag inhoudt. We kopen graag wat de ander koopt, we verkopen graag wat de ander verkoopt en we willen graag hebben wat de ander heeft. Hem gelovende zijn er drie redenen waarom bankiers en beleggers dit doen. Ten eerste, in een wereld van onzekerheid, als je informatie over anderen het beste wil benutten, dan is het je beste strategie om te kopiëren wat zij doen. Ten tweede, bankiers en beleggers worden over het algemeen beoordeeld over hoe ze gepresteerd hebben ten opzichte van hoe de rest gepresteerd heeft. Dus ook als je geen risicoliefhebber bent, kan je het beste doen wat de rest doet. Ten derde, een bankier loopt meer risico om ontslagen te worden als hij het in zijn eentje mis heeft dan als hij op is gegaan in een collectieve fout. Ook bestaat de theorie dat er in principe wiskundig een bepaalde portefeuille is die beter is dan de rest. Dat zou kunnen verklaren waarom je veel gelijkenissen in de strategieën van beleggers ziet. Nadat er in de markt een stimulans ontstaat voor het aannemen van meer vreemd vermogen en meer risico, zal je dus zien dat beleggers zich in grote getallen zullen scharen achter bepaalde trends.

Rommelmart

Het oude idee van hoe partijen elkaars faillissement zouden kunnen veroorzaken is dat wanneer de één haar leningen niet meer kan betalen, het de ander in haar misère met zich mee sleurt. Vandaag de dag is dat een veel gecompliceerder verhaal geworden. Het lastige is namelijk dat banken zichzelf voornamelijk met kortlopende leningen financieren omdat dat goedkoper is. Wat er gebeurde in 2007, en ook de reden dat onze overheden moesten ingrijpen met kapitaalinjecties, was dat de geldmarkten, zoals de markten waarin banken met het verstrekken van één nacht geld aan elkaar leenden opdroogden. Als wie dan ook een tekort heeft aan geld, en hij het niet bij kan lenen, dan is hij genoodzaakt om op andere manieren de liquide middelen bij elkaar te sprokkelen

die hij nodig heeft om zijn rekeningen te betalen. Daarom kon de relatief kleine subprime markt, die slechts een kleine fractie waard was van de triljoenen aan waarde tellende effectenbeurzen in de VS naar beneden halen. Als partijen in nood raken en ze kunnen zich niet financieren zullen ze hun meest liquide middelen op de markt proberen te verkopen. Dit resulteerde in de gigantische prijsdalingen die we gezien hebben. Zo ontstaat er een zichzelf versterkend neerwaartse spiraal die de activakant van banken doet krimpen, die kwantitatieve beleggers noodzaakt hun posities af te dekken en af te bouwen, maar ook het pensioen van de niets vermoedende Jan Modaal doet krimpen, voor wie dit proces volledig buiten zijn fantasie om afspeelt.

We kopen graag wat de ander koopt, we verkopen graag wat de ander verkoopt en we willen graag hebben wat de ander heeft.

Niet dringen

Wat mij sterk blijft verbazen aan de zojuist omschreven gang van zaken, is waarom het de normaalste zaak van de wereld blijft dat onze sterke euforie zo een misvormd beeld van intrinsieke waarden in de beurs kan creëren. Het zal geen nieuwe inzicht zijn dat iedereen overoptimistisch is over zijn eigen kennis en kunde en dat de gemiddelde persoon zal inschatten dat hij het wel beter kan dan zijn buur. Het versterkte speculatieve gedrag van mensen en instanties wanneer de economische tijden gunstiger zijn vertalen zich in wat er op de beurzen gebeurt. Terwijl de opwaartse druk zorgt voor double digit rendementen, zorgt ons massale gedrag in slechte economische tijden voor een neerwaartse spiraal. Met de vele handelingen die op de beurs worden verricht en het heersende sentiment schieten de prijzen te ver door waardoor niet alleen bankiers, maar ook pensioenfondsen, asset managers en kleine beleggers met zijn allen zorgen voor een vele sterkere druk op de economie dan alleen de shock van ineens stortende huizenprijzen nominaal teweeg zou moeten brengen. Door massale pogingen om elkaar slimmer af, terwijl we uiteindelijk alsnog hetzelfde doen als de ander, worden er veel transacties verricht waar geen productieve activiteit tegenover staat. We hebben de ambitie om geld te creëren uit het voorspellen van prijschommelingen in zowel de huizenmarkt als de effectenmarkt. Onze bijbehorende handelingen zorgen ervoor dat we doorschieten in het bepa-

len van de intrinsieke waarde van dat wat we kopen en verkopen. Wellicht is een crisis ook gezond voor een economie omdat alle excessen verbannen worden uit de bedrijfsvoering bij vele bedrijven. Toch trek ik mijn twijfels erbij of deze niet reële vertegenwoordiging van intrinsieke waardes dusdanig van invloed zou moeten zijn op bancaire welgesteldheid en daarbij die van de bedrijven die de economie dragen. Persaud - die anno 2000 is beloond met een prestigieuze wetenschappelijke prijs voor juist deze inzichten over de negatieve effecten van ons kuddegedrag - leert ons dat we vast zitten in een patroon omdat we eigenlijk ook niet beter weten. Nadat alle geluiden voor hervorming zijn afgezwakt na een crisis vervallen we in een patroon om niet de structuur van de markt te veranderen, maar in het versterken van de structuur van de markt. Met meer transparantie, betere risico management en meer voorzichtigheid zou de markt beter in staat moeten zijn om goed gedrag te belonen en slecht gedrag af te straffen. Op dit moment is er wel een veel sterker bewustzijn gekomen van het cyclische karakter van de effectenbeurs. Het probleem blijft dat risico nog steeds het product

is van een kansverdeling. Wat is de kans dat een ongunstig scenario zich voordoet, op basis van gegevens uit het verleden. Een interessante conclusie uit Persauds werk wordt door de Financial Times omschreven als de Persaud Paradox, namelijk dat "safety creates risk". Dit houdt in dat als we allemaal uitgaan van dezelfde informatie en daarbij bijvoorbeeld iets een laag risico houdend karakter toekennen, een massale toevlucht tot dit handelbare product ervoor zorgt dat het risico ervan doet toenemen. Onze centrale banken hebben nog geen manier gevonden om de endogene risico opbouw van financiële cycli te modelleren. Wel is duurzaam aandeelhouderschap als oplossing voor de malaise aan terrein aan het winnen. Het is zowel duurzamer voor onze economie als voor de management van bedrijven zelf. ●

Margarita Volodina is 24 jaar oud en is masterstudent Economie en Bedrijfskunde.

Reageren? Dat kan via margarita.volodina@rostraeconomica.nl!

artikel

Change na één jaar Obama

TEKST Henry Oen

TOEN BARACK OBAMA PRESIDENT WERD VAN DE VERENIGDE STATEN, HAD DE HELE WERELD HOGE VERWACHTINGEN. VELEN WAREN TOE AAN DE CHANGE DIE OBAMA BELOOFDE. NU HIJ AL MEER DAN EEN KWART VAN ZIJN AMBTSTERMIJN EROP HEEFT ZITTEN, MOGEN WE EVALUEREN WAT DIT ONS HEEFT OPGELEVERD. ZIJN ER AL BELOFTES INGELOST OF BLIJKT ER NOG NIET VEEL VERANDERD TE ZIJN?

De verkiezingsbelofte van Obama was change, maar inhoudelijk gezien kwam in zijn verkiezingscampagne niet veel meer dan dat naar voren. Obama geeft het Amerikaanse volk na acht jaar Bush eindelijk weer een eloquente president en hij kan ook nog het buitenland bekoren. Ook al lag tijdens de campagne hier de nadruk op, we zijn de verkiezingsbeloftes zoals een betere relatie met landen als Iran, het terugtrekken van legerstroepen uit Irak en de sluiting van Guantanamo Bay als gevangenenkamp uiteraard niet vergeten. Verlopen deze zaken zoals Obama beloofd heeft?

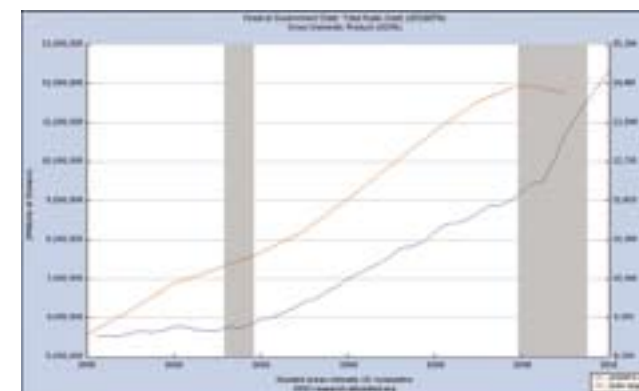
CHANGE

WE CAN BELIEVE IN

Het antwoord is: voorlopig nog niet. Kijk bijvoorbeeld naar Guantanamo Bay, het gevangenenkamp waar vermeende terroristen gemarteld werden en welke een doorn in het oog is van iedere zichzelf respecterende mensenrechtenorganisatie. Tijdens de campagne beloofde Obama het kamp te zullen sluiten, maar eenmaal in het Witte Huis gaf hij op 22 januari 2009 zichzelf niet minder dan een jaar om dit te bereiken. Die deadline heeft hij niet gehaald. De wil om het kamp te sluiten is er wel, maar een manier om dat te doen is nog niet gevonden.

Ook betere relaties met Iran en Noord-Korea zijn nog niet zichtbaar. Obama heeft vorig jaar aan Iran duidelijk gemaakt dat Amerika de relatie met het land wil verbeteren. Wel moest Iran zijn nucleaire programma stopzetten. Terwijl Obama onder deze enige voorwaarde open lijkt te staan voor betere contacten, zoekt dit land geen enkele van de door Obama gegeven openingen op. Het nucleaire programma gaat gewoon door, waardoor het lijkt of Obama's beleid faalt. Het is na iets meer dan een jaar presidentschap echter nog te vroeg om deze conclusie te trekken.

De Republikeinse presidenten hebben sinds de jaren '80 de Amerikaanse staatsschuld geleidelijk laten oplopen. Sinds Obama in het Witte Huis zit, is de staatsschuld nog veel harder gestegen. De schuld stijgt nu in een tempo dat niet lang kan worden volgehouden. De eerste paar maanden van zijn presidentschap verwees Obama steeds naar zijn voorganger, die een grote economische puinhoop had achtergelaten. De puinhopen zijn niet bepaald kleiner geworden.

De Amerikaanse staatsschuld en BBP

Wel is Obama van plan de belastingverlagingen die Bush invoerde af te schaffen. Dit is natuurlijk gunstig voor de staatskas, maar heeft ook een nivellerend doel. Om inkomensverschillen te verkleinen heeft Obama ook het minimumloon verhoogd. Hij is sterk op het vlak van sociale zaken, met in het bijzonder natuurlijk de nieuwe gezondheidszorg. Een betaalbare gezondheidszorg voor iedereen is de meest revolutionaire verandering die Obama wil invoeren. De organisatie hiervan duurt natuurlijk meer dan een jaar, dus de veranderingen zijn nog niet zichtbaar. Wel lijkt Obama hier

artikel Change na één jaar Obama

alles aan te doen wat hij maar kan. Zijn voorstellen werden met moeite goedgekeurd door het Congres, hoewel de Amerikaanse bevolking verre van positief is over zijn plannen¹. De Republikeinen in het Huis van Afgevaardigden stemden allen tegen het plan. Daarmee is in elk geval de belofte om zo veel mogelijk te werken in bipartisanship, overeenkomst tussen de twee partijen, niet nagekomen.

Wat misschien even revolutionair is als de plannen zelf is dat het Congres onder druk van de president en speaker Pelosi instemde met plannen waar de bevolking tegen is. Aan deze kant van de oceaan kijken we niet vreemd op als politici 'uitleggen' dat zij gelijk hebben en het volk niet. Hier wordt minder naar de kiezers geluisterd dan in Amerika². Dat de het Amerikaanse Congres nu deze "Europese" weg in slaat, kan als gevolg hebben dat de Democraten een grote nederlaag lijden bij de midterm verkiezingen eind dit jaar. Als dat daarentegen niet gebeurt, dan legt Amerika zich kennelijk neer bij een nieuwe rol voor haar volksvertegenwoordigers. Deze verandering had Obama vast niet gepland.

Sinds Obama in het Witte Huis resideert, zijn er een belangrijke zaken veranderd. Voor sommigen zal het nog niet genoeg zijn, aangezien lang niet alle verkiezingsbeloftes ingelost zijn. Het grootste deel van de ambtstermijn moet echter nog komen, en pas daarna kan wrekkelijk worden beschouwd hoe alle doorgevoerde veranderingen (en niet-doorgevoerde plannen) uitpakken. Aan de dalende approval rates te zien, had het Amerikaanse volk in ieder geval meer van Obama verwacht. ●

Henry Oen is 23 jaar oud en studeert Bedrijfseconomie en Wijsbegeerte.

Reageren? Dat kan via henry.oen@rostraeconomica.nl

Bron: Gallup

1- Op 1 april was 51% van de Amerikanen tegen en 40% voor het voorstel (zie <http://www.pollster.com/polls/us/healthplan.php>).

2- Hier zijn talloze voorbeelden van te geven. Denk bijvoorbeeld aan de Nederlandse steun voor de oorlog in Irak, of de aanleg van de Noord-Zuidlijn (in een referendum stemde 65% tegen).

Sefa board 2010- 2011

Your key to success!

The board positions

- President
- Secretary
- Controller
- HR Officer
- Commercial Affairs (2x)
- Project Manager

The application procedure

- May 10th Application deadline
- May Interviews
- June 4th Selection
- June 10th General Members Meeting
- July 1st Official Start

Send your letter of motivation and résumé to board@sefa.nl

Application deadline: May 10th

Check www.sefa.nl/yourkeytosuccess for more information

Bestuursjaar bij Sefa

Your key to success!

EEN BESTUURSJAAR BIJ SEFA, DE GROOTSTE STUDIEVERENIGING VAN DE FACULTEIT ECONOMIE EN BEDRIJFSKUNDE, BIEDT TALLOZE MOGELIJKHEDEN AAN STUDENTEN. EEN JAAR IN HET BESTUUR VAN SEFA GEEFT JE DE MOGELIJKHEID OM ZOWEL EEN PROFESSIONEEL ALS SOCIAAL NETWERK OP TE BOUWEN. OM TE LATEN ZIEN WAT EEN BESTUURSJAAR KAN BETEKENEN, HEEFT SEFA EEN INTERVIEW GEHOUDEN MET TWEE OUD-VOORZITTERS VAN DE VERENIGING: MICHEL MAJOOR (SEFA VOORZITTER 2006-2007) EN MATTHIJS HAKKERT (SEFA VOORZITTER 2007-2008).

Michiel Majoor is 25 jaar oud en werkt bij Finance Ideas. Hij is afgestudeerd in Finance en Vastgoed.

Matthijs Hakkert is 23 jaar oud en momenteel aan het afstuderen in Business Studies. Hij heeft een half jaar in de VS gestudeerd.

Waarom heb je voor een bestuursjaar gekozen?

Michiel

Aan het eind van mijn bachelor had ik het idee dat er nog iets miste in mijn studie. Ik wilde graag tijdens mijn studie meer doen dan enkel studeren en mij ook op andere vlakken ontwikkelen. Vooral praktijkervaring was iets waar ik nog weinig aandacht aan had besteed. Enkele maanden voor mijn bestuursjaar ben ik hierdoor actief geworden bij Sefa. Ondanks mijn korte tijd bij Sefa had ik een goed gevoel bij de vereniging en leek de overtreffende trap van een bestuursjaar mij de moeite waard. Ik was vooral gemotiveerd om in een professionele organisatie en met een grote groep getalenteerde studenten een jaar lang hard te werken en ambitieuze doelen te bereiken.

Matthijs

Voor mij was de belangrijkste overweging om een bestuursjaar te doen uit te vinden wat er allemaal mogelijk is met de studie Economie en Bedrijfskunde. Wat heb ik tot nu toe geleerd van mijn studie? Is deze kennis ook direct toepasbaar in een werkomgeving of ontbreekt het mij toch nog aan praktische kennis en ervaring? Dit zijn vragen die mij hebben doen besluiten om voor een bestuursjaar te gaan. Tijdens een bestuursjaar word je geconfronteerd met moeilijke situaties waar (soms) geen goede oplossing voor te vinden is en je alleen een keuze kunt maken tussen twee minder goede oplossingen. Hoe maak je dan uiteindelijk toch een beslissing? Je komt ook (wekelijks) in situaties terecht waar je nog nooit mee te maken hebt gehad: het gezamenlijk ontwikkelen van de IT infrastructuur van de vereniging met een externe partij, onderhandelen over een boekencontract van vele duizenden euro's, het opzetten van een netwerk voor oud-leden en leren gebruik te maken van dit netwerk. Het is snel schakelen in een bestuursjaar: elke dag maken jij en je medebestuurleden beslissingen die de toekomst van de vereniging bepalen. Een bestuursjaar bij Sefa is wat dat betreft vergelijkbaar als het runnen van een eigen bedrijf.

Waarom heb je specifiek voor een bestuursjaar bij Sefa gekozen?

Michiel

In eerste instantie ben ik via een goede vriend bij Sefa binnengerold en kreeg ik direct een goed gevoel bij Sefa. Ik ben ook actief geweest bij andere verenigingen, maar bij Sefa kreeg ik het meest het idee dat er een cultuur heerste waarin individuele ontwikkeling en ambitie erg belangrijk zijn. Daarnaast sprak het idee van leiding geven aan de grootste en meest actieve studievereniging aan de faculteit mij enorm aan.

Matthijs

Ik was al vrij vroeg betrokken bij Sefa. Toen ik aan de UvA ging studeren, wilde ik graag meer mensen leren kennen binnen mijn studie en in Amsterdam. Via een studiegenoot ben ik toen bij Sefa terechtgekomen. Dit beviel mij goed en na het organiseren van verschillende activiteiten was het voor mij een logische stap om me aan te melden voor een bestuurs-

jaar bij Sefa. Tijdens een bestuursjaar ben je fulltime aan het werk en heb je maar een doel voor ogen: de vereniging naar een hoger plan brengen. Je hebt elke week veel vergaderingen en meetings met het bestuur, commissies, de faculteit, andere verenigingen en bedrijven; je hebt de verantwoordelijkheid over individuele of gezamenlijke projecten binnen Sefa (voor mij was dit bijvoorbeeld het opzetten van een alumni netwerk) en je zorgt ervoor dat het werk bij Sefa nooit stil komt te liggen, ook als je er niet bent.

In hoeverre kun je de ervaringen van een bestuursjaar bij Sefa nu nog gebruiken?

Michiel

De ervaringen die ik bij Sefa heb opgedaan wat betreft het omgaan met diverse belangrijke stakeholders zijn in mijn huidige werk van groot belang. Binnen een bestuursjaar bij Sefa leer je door de grote verantwoordelijkheden omgaan met de belangen van veel verschillende partijen, zoals toonaangevende multinationals, overheidsinstanties en de faculteit. Gelijk hebben is dan ook niet hetzelfde als gelijk krijgen en het is dus heel belangrijk om belangen goed af te wegen. In mijn huidige werk merk ik dat het rekening houden met belangen van diverse stakeholders iets vanzelfsprekends is. Verder zorgt een bestuursjaar bij Sefa ervoor dat je altijd door de cv-rondes heen komt bij sollicitaties, omdat bedrijven de ervaringen van een bestuursjaar hoog waarderen. Daarnaast is het netwerk dat je opbouwt, zowel professioneel als sociaal, van onschatbare waarde. Uiteindelijk ben ik bij Finance Ideas terechtgekomen via een oud-bestuurslid van Sefa.

Matthijs

Aansluitend op het verhaal van Michiel merk ik dat het nemen van beslissingen mij beter afgaat. In mijn bestuursjaar heb ik veel geleerd van mensen die vanuit een volledig andere invalshoek redeneerden en andere belangen nastreefden. Dit heeft ervoor gezorgd dat ik mij nu niet alleen beter kan inleven in de situatie en denkwijze van andere mensen, maar ook dat ik daar nu beter op heb leren inspelen.

Wat is je het meest bijgebleven van je bestuursjaar?

Michiel

Op persoonlijk vlak is de hoeveelheid kennis die ik heb opgedaan en de hechte band die ik nog steeds met mijn bestuur heb mij het meest bijgebleven; die spreek ik over 15 jaar sowieso nog.

Op professioneel vlak ben ik het meest trots op het feit dat wij een steentje bij hebben kunnen dragen aan de groei van de vereniging. Het is leuk om een aantal jaar na dato te zien dat dit werk niet voor niets is geweest en dat de vereniging onder leiding van nieuwe ambitieuze besturen blijft groeien.

Matthijs

Het bestuursjaar zie ik als een aaneenschakeling van hoogten en dieptepunten op enorm veel verschillende fronten. Uiteindelijk ben je er dan vooral trots op dat je de vereniging in één jaar weer een stap verder hebt geholpen. Van het bouwen aan een alumni netwerk en het implementeren van een document-management systeem tot het ontwikkelen van een lange termijn strategie voor Sefa, het waren allemaal fantastische ervaringen!

Verder zie ik mijn medebestuurleden nog bijna maandelijks. Ik weet dat een bestuur van meer dan 10 jaar geleden elk jaar een 'derde kerstdag' inplant om weer even bij te kunnen praten onder het genot van een heerlijk diner. De band die je tijdens een bestuursjaar met elkaar opbouwt is dus een hele bijzondere.

Ben jij enthousiast geraakt in een uitdagend en ambitieus jaar als bestuurslid van Sefa?

Kijk dan snel op www.sefa.nl/yourkeytosuccess!

Mocht je vragen hebben over een bestuursjaar of meer informatie willen, dan ben je altijd welkom in de Sefa kamer (E0.02). Je

kunt ook een e-mail sturen naar

board@sefa.nl.

De deadline voor sollicitaties is 10 mei 2010.

De Nederlandse Ambassade

Michael wilde altijd al stage lopen of studeren in het buitenland. Het werd een meeloopstage omdat hij als student eens wilde meemaken hoe het is om te werken. Nadat Michael van zijn stagebegeleider hoorde dat hij stage kon lopen bij de Nederlandse Ambassade, greep hij zijn kans. Hij vertrok naar de VS, naar Washington DC, de economische hoofdstad, waar alles wel zo'n beetje zit; de federale regering, de Wereldbank, de ambassades. The place to be voor een stagiair.

Regelwerk

'Ik vernam twee à drie maanden van te voren dat ik was aangenomen. Ineens moest ik van alles regelen; visum, ticket en huisvesting. Dat laatste heb ik min of meer op de bonnefooi gedaan. Wel ging ik wat eerder om te acclimatiseren en natuurlijk om een woning te vinden. Als je op het laatste moment een appartement huurt, betaal je daar best veel voor. Washington is sowieso een dure stad, juist omdat er veel stagiaires zijn.'

De stage

'Tijdens de stage hield ik me bezig met ontwikkelings samenwerking. Dat was boeiend en interessant omdat ik die wereld helemaal nog niet kende. Concreet deed ik onderzoek voor Nederlandse bedrijven die zaken willen doen met de Wereldbank. De uitkomsten van mijn onderzoek werden verwerkt in een soort rapport/handleiding bedoeld voor Nederlandse bedrijven en voor organisaties en overheidsinstanties die deze bedrijven faciliteren. In deze handleiding krijgen bedrijven niet alleen tips en adviezen bij het zakendoen maar ook wordt er bijvoorbeeld gekeken hoe de overheid haar dienstverlening kan verbeteren en hoe Nederlandse bedrijven presteren ten opzichte van andere landen. Kortom, het was breed faciliteren van Nederlandse bedrijven. De ambassade spoorde je daarnaast aan om naar bijeenkomsten te gaan. Ik ben naar denktanks geweest over de financiële crisis. En naar andere meetings voor bedrijven. Daar deed ik verslag van en dit stuurde ik dan rond bij de ambassade. Ook was ik bij een speech van Bush. Dat was indrukwekkend met name de beveiliging rondom Bush. In mijn stage werd ik behoorlijk vrijgelaten. Voor mij werkt dat proactief en dat beviel erg goed.'

Vrije tijd

'Naast de stage heb je veel mogelijkheden om je te vermaken. Washington kent veel musea en andere mooie plekken om naar toe te gaan. Ook zijn er cafés speciaal voor stagiaires; keuze genoeg. Je maakt daardoor ook makkelijk en snel contact. Maar dat hangt uiteraard helemaal van jezelf af.'

Toekomstperspectief

'De stage heeft interessante perspectieven opgeleverd, maar toch wil ik in de nabije toekomst waarschijnlijk niet bij een overheidsinstantie werken. Op dit moment ambieer ik een meer commerciële functie waarbij de klant centraal staat. Een eigen onderneming past daarom meer bij mij.'

Tip

'Mijn advies is: ga stage lopen! Zeker voor studenten die nog thuis wonen. Door het lopen van stage ontwikkel je je zelfstandigheid en krijg je zelf veel verantwoordelijkheid. Je bent alleen en dan ben je op jezelf aangewezen.: huisvesting vinden, een nieuw sociaal leven opbouwen in een andere cultuur met een andere taal. Voor iedereen is dat een hele waardevolle ervaring.'

Zit je ook te denken aan een keuzevak stage of bachelor/master scriptie stage? Kom voor meer informatie langs tijdens het spreekuur van het FEB-stagebureau op maandag van 12.00-13.00 uur. Of kijk op http://www.student.uva.nl/feb_stage/actueel.cfm

De Economie met een Knipoog...;)

Het perpetuum mobile en het einde van de wereld

TEKST Richard Nooij

WELKOM BIJ WAT HOPELIJK EEN SPANNENDE AFLEVERING VAN DE ECONOMIE MET EEN KNIPOOG WORDT. DE TITEL IS WAT DAT BETREFT ALVAST VEELBELOVEND. VOORDAT WE ONS ECHTER IN EEN DOLDWAAS AVONTUUR STORTEN, IS EEN KORTE TERUGBLIK OP DE VORIGE EDITIES VAN DEZE RUBRIEK AAN DE ORDE. IN DE EERSTE AFLEVERING WERDEN WE DOOR ARNON GRUNBERG GEWEZEN OP DE PROMINENTE ROL DIE GELD IN HET LEVEN VAN VEEL MENSEN SPEELT. DOOR DE TRAGIKOMISCHE SITUATIES IN ZIJN BOEKEN KOMT ZIJN BOODSCHAP, GELUK IS NIET TE KOOP, HARD AAN. VERVOLGENS TOONDE CHRISTOPHER NOLAN ONS OP HET WITTE DOEK FLITSENDE ACTIESCÈNES DIE SOMS BOL BLEKEN TE STAAN VAN DE SPELTHEORIE IN 'THE DARK KNIGHT'. DE HOMO ECONOMICUS WERD UIT HET THEORIEBOEK MICRO-ECONOMIE GELICHT OM OP HET SCHERPST VAN DE SNEDE MET ZIJN AARTSVIJAND MORALITEIT TE STRIJDEN.

Zo kunnen fictieve werelden, geconsumeerd vanuit de luie leunstoel met een boek op schoot of voor de beeldbuis, een interessant alternatief bieden voor het veldonderzoek uit de traditionele wetenschap. Wat we voorgeschoteld krijgen, is uiteindelijk altijd gebaseerd op de echte wereld en daarmee per definitie een commentaar op die wereld. Maar de fictieve wereld heeft een stuk minder beperkingen. Want stel je eens voor wat er zou gebeuren als iemand het perpetuum mobile uitvindt, een apparaat dat eenmaal in beweging gebracht, uit zichzelf blijft bewegen en daarmee in feite energie opwekt uit niets?

Dit is namelijk wat er gebeurt in 'De Bovenbazen' van Marten Toonder. Een boekje dat om meerdere redenen interessant is voor economen. In het boekje dat het midden houdt tussen een strip en een roman, Toonders karakteristieke stijl, lezen we het verhaal van de bovenbazen, ook wel de Bovenste Tien genoemd. De bovenbazen bezitten tezamen zo ongeveer alles wat er op de wereld is. Op het moment dat het vermogen van heer Olivier B. Bommel, de antiheld van Toonders boekjes, de kritische massa overschrijdt, treedt hij toe tot de orde der bovenbazen als tiende lid. Het welbekende fenomeen geld maakt geld wordt op fantasierijke wijze weergegeven: Bommels vermogen verandert in een enorme geldbal die als een magneet de munten uit de portemonnees van omstanders aantrekt. Een parallel met de kredietcrisis waar wankelende banken honderden miljarden van overheden wegzogen, ligt op de loer. Ook interessant is dat het aanzwellende vermogen van de heer Bommel hem zijn principes ('Geld speelt voor een heer geen rol') tijdelijk doet vergeten: even later weigert hij een verloren weddenschap met zijn vriend Tom Poes uit te betalen.

Maar ik liet de lezer achter met de vraag wat er zou gebeuren als er een perpetuum mobile werd uitgevonden (wie schrijft over fictie gaat zich van dezelfde instrumenten bedienen als

die veel voorkomen in fictie, in dit geval de cliffhanger). Herhaalde pogingen in de echte wereld om een dergelijk apparaat uit te vinden liepen uit op niets. Een voorbeeld is een elektromotor die draait op de elektrische energie die hij zelf met een eraan gekoppelde generator opwekt. Er gaat in een dergelijke cyclus echter altijd energie verloren (bijvoorbeeld in de vorm van warmte) waardoor het geheel uiteindelijk stopt. Toch presenteert het personage Kwetal in 'De Bovenbazen' vol trots zijn futvoeder: 'Een eeuwig-beweger, je weet wel, die altijd blijft draaien. Kijk maar. Leuk, hè?' En later: 'Je doet gewoon een slangetje aan de gnom en dan steek je het in de grond. Dan trekt de zapl vanzelf omhoog zodat het wiel gaat draaien. Makkelijk hoor, zo'n altijd draaiend ding. Je kunt er van alles mee doen; water uit een put scheppen en... ach, ik weet niet wat allemaal.'

Dit lijkt mooi, maar heer Bommel voelt instinctief aan dat het foute boel is. Hij is inmiddels ingewijd in de orde der bovenbazen door zijn collega bovenbaas Steinhacker: 'Werk slijtage in de hand, want dat bevordert de productie. Bevorder de verveling; dat scheidt behoefte aan nieuwe dingen. Roei de natuur uit, want natuur is onze grootste vijand. Die vernieuwt zichzelf, voel je wel? En dat soort dingen meer...' Een apparaat dat op niets werkt, wekt daarom wantrouwen op bij heer Bommel: 'Wij bovenbazen hebben alles en daarom houden we niet van niets, als je begrijpt wat we bedoelen.' En inderdaad, zodra heer Bommel zijn collega Steinhacker van de uitvinding op de hoogte brengt, begint deze meteen te tieren: 'Hij loopt op niets! Wat koop ik voor niets? Wat verdien ik met niets? Stop dat ding en kom mee! We staan voor een crisis!'

Bedenk maar eens wat de uitvinding van het perpetuum mobile zou betekenen voor de economie. Vele productieprocessen die energie moeten opleveren, zoals het boren naar olie of het bouwen van windmolens, worden overbodig door de aanwezigheid van een oneindige bron van energie. Het economische stelsel waar de bovenbazen zo goed bij gedijen omdat zij alle productiemiddelen in handen hebben, komt zo op losse schroeven te staan. En let wel, hoewel dit kapitalistische stelsel grote ongelijkheden in de hand werkt, is een wereld zonder moeilijk voor te stellen. Het principe dat de bovenbazen hanteren werkt wel: slijtage bevordert productie, en levert zo werkgelegenheid. Want hoewel voormalige werknemers in de energiesector door de uitvinding van de futvoeder in elk geval geen energie tekort zullen komen, zullen zij nog steeds in hun andere basisbehoeften moeten voorzien. En dit zal moeilijk gaan zonder inkomen. Het einde van de wereld zoals wij, en de personages in Toonders fictieve wereld, die kennen.

Uiteindelijk blijkt echter dat de futvoeder toch niet vanzelf beweegt maar draait door een materie die heel fijn vermalen in de grond aanwezig is, genaamd Solium. Eén gram van dit spul is genoeg om een stad een jaar lang van energie te

voorzien, maar om een dergelijke hoeveelheid te verkrijgen moet wel twee vierkante kilometer grond worden opgemalen. Dit vereist de inzet van vele productiemiddelen zoals arbeid, machines en olie om die machines draaiende te houden. Zo wordt de ene vorm van energie in de andere omgezet. Voor verstandige economen is het echter zaak te beseffen dat deze economische kringloop geen perpetuum mobile is, waar (verstandige) investeringen via een omweg door deze kringloop altijd weer terugkomen om opnieuw geïnvesteerd te worden, een principe dat kan worden herhaald om rijker en rijker te worden. Het is echter wel zaak om een zo duurzaam mogelijk systeem te bouwen, waar zo min mogelijk 'energiestromen' verloren gaan. Want een perpetuum mobile bestaat immers niet. Zelfs niet in fictie? ●

Richard Nooij is 22 jaar en rondde vorig jaar zijn Bachelor Algemene Economie af. Dit jaar volgt hij de Minor Conflict Studies.

Reageren? Dat kan via richard.nooij@rostraeconomica.nl!

Schiphol
Group

In 2012 werken we CO₂ neutraal

Ik doe mee! Schiphol Traineeship

Een duurzame toppositie in de wereld bekleden, dat is de ambitie van Schiphol Group. Duurzaam in termen van bijvoorbeeld milieu. En even belangrijk: duurzaam succesvol als bedrijf, als aanjager van de (inter)nationale economie, als innovator en kwaliteitspartner. Zo werken we nu al aan een aantal ambitieuze doelstellingen voor duurzaamheid op de lange termijn. En willen we op korte termijn (2012) bij Schiphol Group als organisatie, volledig CO₂ neutraal werken.

Als trainee lever je een bijdrage aan de realisatie van onze visie. In twee jaar tijd werk je bij verschillende bedrijfs-onderdelen aan vier boeiende opdrachten. Zo maak je in de volle breedte kennis met de dienstverlening van

Schiphol Group. Gedurende het traineeship word je intensief gecoached en begeleid. En volg je een opleidingsprogramma gericht op persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling.

Kortom, we stimuleren je om snel door te groeien naar een toppositie binnen de 'world of opportunities' die Schiphol is. Het traineeship start in september 2010. Studeer je voor die tijd af in economie, bedrijfskunde, techniek of ICT? En heb je de mentaliteit, de creativiteit en de visie om succesvol te zijn in het spanningsveld tussen maatschappelijk en bedrijfs-economisch belang? Dan past het Schiphol traineeship bij jou.

Kijk voor meer informatie en verhalen op www.schiphol.nl/traineeship

column Albert Jolink Greed is good?

TEKST Albert Jolink

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik het gewoon niet kon laten liggen. Het kleine boekje stond tussen de gebruikelijke tweedehandsboeken over management en meer van dat soort gidsen over hoe je snel rijk kunt worden. Ik kom al jaren niet meer bij de Slegte, na een periode van herhaalde teleurstellingen over het aanbod van economieboeken. Deze keer was een uitzondering om er naar binnen te stappen, om wat tijd te doden tussen twee afspraken. De trappen naar boven deden vertrouwd aan, maar de inrichting was voor de zoveelste keer herzien. Jammer, maar waarschijnlijk onvermijdelijk om het afkalkende boekenminnende volk nog enigszins tevreden te houden. Het bewegwijzerde schap met economieboeken werd vooral bewoond door schreeuwerige kaffen over strategie en een of ander succes. Noem me conservatief, noem me snobistisch, maar voor mij is dit geen economie. Vraag me niet wat economie wel is, maar 1001 advertentiemogelijkheden van kurkentrekkers, de belastingvoordelen van BV's in schurkenstaten, of Streetwise Leadership, herken ik niet al zodanig.

En opeens stond hij daar: Essays in Persuasion van John Maynard Keynes. Jawel, in hoogsteigen persoon. Iemand had kennelijk de euvele moed gehad om Keynes bij de balie van de Slegte aan te leveren en voor een zilverling achter te laten. Ik wil er niet eens aan denken hoe deze persoon naar buiten is gelopen. Het matgroene koftje stak opvallend af tussen al het paars en geel die door een marketingafdeling in de jaren tachtig voor de andere boeken was bedacht. Deze Keynes had voor het eerst in 1931 het licht gezien en had alles al overleefd, om uiteindelijk tussen de ramsj van de Slegte terecht te komen.

Geef toe, wat had jij gedaan? Eenmaal geconfronteerd met zoveel leed van een gentleman tussen het plebs, een parel tussen de zwijnen, een Rolls Royce tussen de Skoda's; wat doe je dan als je enig fatsoen hebt in je lijf? De keuze was niet moeilijk, de prijs heel redelijk, en de tijd om te beslissen kort. En nu ligt hij dus voor me, mooi en belangrijk te zijn.

De titel van Essays in Persuasion heeft me altijd verbaasd. Het is geen boek over argumentatieleer of zuivere logica, maar een bundel van beleidsrelevante artikelen geschreven in de periode 1919 tot 1931. Akkoord, het gaat over persoonlijke overtuiging, misschien zelfs nog wel overtuigingskracht, maar of er daadwerkelijk iemand overtuigd is dat is nog maar de vraag. In die zin levert dit boek geen handleiding Overtuigen op. Toch is dit wel een boeiende bundel met artikelen. Wat te denken van een artikel over de onzinnigheid om Duitsland te laten betalen voor de schade die door hen was veroorzaakt in de Eerste Wereldoorlog. Die schade was zo enorm en de kosten zo hoog dat de Duitsers alles zou moeten worden afgepakt. Met heel weinig fantasie zie je hier de IJslanders voor je die zich blauw betalen aan een verloren financiële oorlog en de schade aangericht door Icesave aan de Britten en de Nederlanders moeten vergoeden. De retoriek van

Keynes dendert nog steeds voort: "The policy of reducing Germany to servitude for a generation, of degrading the lives of millions of human beings, and of depriving a whole nation of happiness should be abhorrent and detestable, -- abhorrent and detestable, even if it were possible, even if it enriched ourselves, even if it did not sow the decay of the whole civilised life of Europe. Some preach it in the name of Justice. In the great events of man's history, in the unwinding of the complex fates of nations Justice is not so simple. And if it were, nations are not authorized, by religion or by natural morals, to visit on the children of their enemies the misdoings of parents or of rulers."

Natuurlijk heeft Keynes geen voorspellende gaven gehad, en zijn zijn gebundelde artikelen geen profetische uitspraken, maar toch is het vermakelijk en verleidelijk om in "Proposals for the Reconstruction of Europe (1919)" het gehannes om Griekenland en de positie van de Europese Unie te lezen. Of om in "A Programme of Expansion (1929)" de tweestrijd te herkennen die heeft gewoed in het brein van de voormalige Nederlandse minister van Financiën toen hij de staatsschuld wist te verdubbelen. Of om in "The Great Slump of 1930 (1930)" de diepere psychologische oorzaken te ontwaren van de huidige economische crisis. En om je uiteindelijk toch maar over te geven aan "Economic Possibilities for our Grandchildren (1930)", in een bijna rechtstreeks gesprek met Opa Keynes. Volgens Keynes staan ons nog mooie tijden te wachten, nu nog even niet, maar het kan niet lang duren. En het mooiste is dat we vooral afkomen van de vreselijke pseudomoralistische economische principes, zoals onze voorliefde voor geld. Om met Keynes te spreken: "We shall be able to afford to dare to assess the money-motive at its true value. The love of money as a possession – as distinguished from the love of money as a means to the enjoyments and realities of life – will be recognised for what it is, a somewhat disgusting morbidity, one of those semi-criminal, semi-pathological propensities which one hands over with a shudder to the specialists in mental disease." Overtuigd?

Mijn voorgangers, als tijdelijke bezitters van dit boek, hebben hun sporen achter gelaten in de vorm van potloodstrepen, waarvan de zin mij nu niet meer duidelijk is. Die aanwijzing van toen zijn een doodspoor geworden. Het ingeplakte Ex Libris maakt echter alles weer goed: in de met economie doorspekte illustratie geeft mijn voormalig collega dr. A. Mey met zijn persoonlijke slogan aan wat de echte grenzen zijn van alle economische hebberigheid van de huidige financiële crisis: "Dura Lex Sed Lex". De wet is streng, maar het is wel de wet! ●

‘Stel je voor... jouw know how is cruciaal voor het vermogen van miljoenen Nederlanders’

Kenneth Verstappen, coördinator business intelligence reporting bij APG Asset Management in Heerlen

‘APG is een van de grootste beheerders van pensioenvermogen ter wereld. Onze beleggingsspecialisten nemen hun beslissingen heel zorgvuldig. Dat is een enorme verantwoordelijkheid. Daarom hebben ze kwalitatief goede informatie nodig. Samen met mijn team zorg ik dat ze die krijgen. Je moet je daarbij goed verplaatsen in de opdrachtgevers en heel goed luisteren naar hun wensen. Voor mij is dat precies wat dit werk zo boeiend maakt.’

APG Asset Management zoekt ambitieuze professionals voor verschillende functies.

APG beheert zo'n 240 miljard euro pensioenvermogen. Wij hebben kantoren in Heerlen, Amsterdam, Hong Kong en New York. Wil je meer weten? Ga dan naar www.werkenbijapg.nl en stel je voor...

FEB flash

Faculty of Economics and Business

UvA scores high in Tilburg University Economics Ranking

The University of Amsterdam was placed 34th in a list of the 100 best economics research institutes in the new international Tilburg University Economics Ranking. Four other Dutch universities also made it into the top 100: Tilburg University finished 23rd, Erasmus University Rotterdam was ranked 47th, Maastricht University was 70th and VU University Amsterdam rounded off the list at number 78.

At the top of the list were Harvard University, University of Chicago, New York University and the University of California, Berkeley.

The rankings are an initiative of Tilburg University's Faculty of Economics and Business. Rank is based on a university's publications in leading international economics journals between 2004 and 2008. The database contains the number of published articles for each university, each year and for each journal in which the publication appeared.

The new Tilburg University Economics Ranking is affiliated with the UT Dallas Ranking, a worldwide ranking for Business Research. ●

Microcredit seldom used for setting up businesses

The idea that microcredit is only used for setting up a small private business doesn't tell the whole story. The biggest reason for applying for a microcredit is to pay off old debts. This was the conclusion reached by Liselore Havermans of the Amsterdam Business School. She spent six months researching 610 family members in 148 households in the slums of the Indian city of Madurai. The study was commissioned by the DHAN Foundation, an organisation that stimulates self-sufficiency and sustainability.

Another reason for applying for microcredit is for daily consumption needs. A third reason mentioned was using the microcredit to pay for a wedding. Setting up one's own business came in eighth in a list of reasons for obtaining a microcredit.

Microcredit obtained for paying off old debts results in net savings for many people because they are then no longer dependent on money-lenders who charge exorbitant interest rates on the loans they provide. Havermans also demonstrates that the total range of loans among the families she examined comprises more than half of the annual income of an entire household. Many households also have outstanding debts with acquaintances, shopkeepers and informal money-lenders. ●

Wiemer Salverda (right) and Karel van der Toorn.

UvA economist to lead international research on inequality

Wiemer Salverda, director of the UvA's Amsterdam Institute for Advanced Labour Studies (AIAS), will coordinate new international research on the growing inequalities in income and education and the social, political and cultural consequences of this disparity in the European Union, the United States, Japan, Canada and Australia.

The 80 researchers participating in the ambitious interdisciplinary study Growing INequalities' Impacts (GINI) are all leading figures in their academic fields. In the 25 European Union member states, they will examine educational performance and access to education, unemployment, standard of living and life expectancy, and social cohesion and polarisation. Their findings will be compared with the situation in developed countries outside the EU, such as the United States, Japan, Canada and Australia. The researchers will also present recommendations to policy makers to help diminish socio-economic inequalities.

AMCIS
For this study, the AIAS will work with the UvA's new Amsterdam Centre for Inequality Studies (AMCIS). In addition to labour economist Wiemer Salverda, a number of UvA professors and researchers are also involved in the study. Professor of Sociology, Herman van de Werfhorst, Political Science professor Wouter van der Brug, senior university lecturer in Political Science Brian Burgoon, Sociology lecturer Caroline Dewilde and AIAS Economics postdoc Marloes de Graaf-Zijl, will take part in the project. Karel van der Toorn, chairman of the UvA Board of Governors, signed a contract on 12 February in which the UvA officially launches the study with six participating universities.

The project will commence with a conference in March at the London School of Economics. The conference will be opened by László Andor, the new EU Commissioner for Employment, Social Affairs and Inclusion. The EU will invest 2.7 million euro out of the total costs of 3.5 million euro for the three-year project. ●

COMING UP Elections in May

Study Success

After a productive first half year we did not want to stop right here but go for ideas to make studying at our faculty better. We already got positive reactions on the lower Sorbon prices but in our opinion there is still a lot of space for improvement regarding our campus catering so we will follow up on that. Our most important project right now is to figure out ways to increase the rate of students who are passing their exam the first time. Many students have to do resit exams creating a lot of trouble for students and teachers.

But, is this the fault of students and their motivation?

In our opinion there is much more to it. First of all, the quality of education has to improve.

But how can we achieve that?

To answer this question we sent out our questionnaire to you about study success. Should a lecturer use more assignments or presentations in their lessons that will count for the final grade? We did some research on that and had great responses from your side! Thanks for that! We will bring your input and suggestions to the new dean and make sure your voice is heard!

Reconstruction of Roeterseiland

Another big topic will keep us busy. The reconstruction of the Roeterseiland complex will start soon. Important for us is that this will not affect you negatively in any way. The renovation will take several years and probably you will already have finished your studies by the time it is over. We will take care of your wishes and make sure that our faculty provides you with a good study environment.

FSR student council 09/10

(from left to right: Ronald, Vincent, Corneel, Helene, Julien, Otto, Kevin, Tim-Patrick, Michiel)

Elections coming up in May

Do you think that working on projects to make our faculty a better place is important and interesting? Then join the Student Council!

The elections are held in May and if you want to become a candidate you have to register with a party till the 30th of March! Make sure you contact the party of your choice early enough! We posted descriptions of each party on our homepage

www.studentenraad.nl/feb

If you have any other questions, contact us or drop by our room E1.13. Next to that you can also join one of our weekly meetings which are open to public. The meetings take place every Monday from 15.00 to 17.00H. Just write us a short message one day before that you want to come so we will make sure to have some fresh coffee for you ready!

Website for updates

www.studentenraad.nl/feb

Do you have a complaint or a suggestion to improve our faculty? Send an email to: feb@studentenraad.nl

Facultaire Studentenraad FEB

Roetersstraat 11
1018 WB Amsterdam
Room E 1.13

+31 20 525 4384
feb@studentenraad.nl

We make things better

Any remarks, suggestions or complaints?
www.studentenraad.nl/feb

Gezocht: ambitieuze trainees

Beheer jij de sleutel van de schatkist?

De Auditdiensten en de directies Financieel Economische Zaken bij het Rijk zijn op zoek naar jong talent. Ben je onlangs of bijna universitair afgestudeerd én geïnteresseerd in werken in een financiële functie bij de rijksoverheid? Word dan Audit of Financial Trainee bij het Rijk!

Als Audit of Financial Trainee opereer je in de vaak hectische context van politieke verhoudingen en maatschappelijke ontwikkelingen. Die dimensie maakt het werk veelzijdig en extra spannend. Ook lever je een bijdrage aan een beter presterende overheid. Durf jij die financiële verantwoordelijkheid aan?

In september gaan het Audit Traineeship en Financial Traineeship van start. Er is plek voor tien Audit Trainees en voor achttien Financial Trainees. De trainees hebben een zeer uiteenlopende achtergrond; we zoeken immers potentiële accountants, maar ook breed inzetbaar financieel talent. Jij kunt één van hen zijn!

Audit en Financial Traineeship: een traject vol kansen

Tijdens het Audit Traineeship draai je twee jaar volledig mee op verschillende ministeries om de nodige praktijkervaring op te doen. Daarnaast volg je een Post Master Accountancy en een intern opleidingsprogramma. Als Financial Trainee werk je gedurende het tweejarige programma in drie verschillende financiële functies, waardoor je als Financial Trainee de diverse financiële invalshoeken belicht krijgt. Samen met de andere Financial Trainees volg je daarnaast een op maat gemaakt opleidingsprogramma.

Functie-eisen

Voor het Audit Traineeship zijn wij op zoek naar bijna of net afgestudeerde academici met als achtergrond bij voorkeur bedrijfseconomie. Voor het Financial Traineeship zijn wij op zoek naar bijna of net afgestudeerde academici met als studierichting algemene economie, bedrijfseconomie, bedrijfskunde, bestuurskunde en politicologie. Ook bijna of net afgestudeerde academici die affiniteit hebben met financieel beleid kunnen solliciteren naar het Financial Traineeship.

Meer informatie

Voor meer informatie over de functie, de sollicitatieprocedure en de mogelijkheden na je traineeperiode: www.minfin.nl/traineeships. Je kunt je t/m 16 mei 2010 aanmelden voor één van beide traineeships.

twitter

Sign out

bhuiskens

Kort nachtje. Tot laat aan presentatie gewerkt, pizza dus ;) Daarna borrel met het team. Nu nog de klant van die kostenbesparing overtuigen.

4:53 AM Today via mobile web

+ Follow

